БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 234 (18.112). • 10 октябрь 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

СССР 60 ИЛҒОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛАЙЛИК!

ПАХТА АНИҚ МАРОМДА ТЕРИБ ОЛИНСИН

Пахтазорлар оппоқ чойшаб билан бурклангандек. Ана шу пахтазорларда эрта тонгдан қош қорайгунча юз минглаб кишилар, кўпдан-кўп машиналар ишлаб турибди. Ҳосилни оммавий равишда териб олиш пайти келди. Ғалла каби пахта ҳам ватаннинг бебаҳо бойлигидир. Жажжи пахта чаноғи халқ хўжалигига қимматбаҳо хом ашё беради, унга бўлган талаб-эҳтиёж муттасил ортиб бормоқда. Шу беш йилликда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишларида ҳар йили ўртача 9,2—9,3 миллион тонна миқдорида пахта етиштиришни таъминлаш, унинг сифатини яхшилаш, энг қимматли ингичка толали нав пахта етиштиришни кенгайтириш кўзда тутилган.

Мамлакатда шу вазифани муваффақиятли ҳал этмоқ учун кўп иш қилинмоқда. Мелиорация системалари қурилишига, суғориладиган майдонларни кенгайтириш ва яхшилашга катта ресурслар ажратилмоқда. Колхоз ва совхозлар янги техника билан таъминланмоқда, малакали механизатор кадрлар тайёрлаш соҳасида катта ишлар олиб борилмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездига Марказий Комитет номидан қилган Ҳисобот докладида қайд этиб ўтганидек, эндиликда ерлардан, хусусан мелиорацияланган ерлардан, шунингдек машиналар, ўғитлардан фойдаланиш самарадорлигини қатъий ошириш, экинлар ҳосилдорлигини кўпайтириш зарур.

Белгиланган марраларга эришишни, халқ хўжалигининг муҳим тармоғини янада ривожлантиришни пахтакор республикаларнинг меҳнаткашлари ўзларининг ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблайдилар. Улар беш йилликнинг биринчи йилида қабул қилинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун мусобақани авж олдириб, суғориладиган ерлар самарадорлигини ошириш, кўпроқ маҳсулот олиш учун кўп куч-ғайрат сарфладилар. Баҳорда пахтазорларнинг бир қисмига чигитни қайта экишга тўғри келди. Аммо экинлар меҳр билан парвариш қилинганлиги, илғор технология қўлланилганлиги кўпгина районларнинг деҳқонларига мўл ҳосил етиштириш имконини берди.

Куз кўп ойлик меҳнат якунларини чиқараётган ҳозирги пайтда юксак уюшқоқлик кўрсатиш, ҳосил йиғим-теримини ғоят қисқа муддатларда тугаллаш, пахта нобудгарчилигига йўл қўймаслик керак. Бунинг учун пахтакор республикаларнинг колхоз ва совхозлари яхшигина имкониятларга эга. Уларнинг техника паркида 55 мингдан зиёд комбайн, бошқа кўп машиналар бор. Хўжаликларда ипатовоʼликлар методи асосида ишлаётган беш мингтадан ортиқ терим-транспорт комплекслари тузилган. Ҳар бир агрегатдан икки сменада фойдаланиш, ингичка толали пахта далаларига алоҳида эътибор бериш, уларни машина теримига яхшироқ тайёрлаш керак.

Шу кунларда механик-ҳайдовчилар жиддий синовдан ўтмоқдалар, йиғим-теримнинг суръати ва сифати биринчи навбатда уларнинг маҳоратига боғлиқдир. Механик-ҳайдовчиларнинг кўпчилиги ишда ташаббус кўрсатиб, юксак натижаларга эришмоқда. Масалан, Ўзбекистонда ҳосилнинг 85 процентини машиналарда териб олишга қарор берган Тошкент области пахтакорларининг ташаббуси кенг қулоч ёйган. Туркманистонда Халач районидаги «Коммунизм» колхозининг деҳқонлари машина-механизмлардан моҳирлик билан фойдаланмоқдалар. Озарбайжон ССРдаги Барда районида Тарлан Мусаева мусобақада пешқадамлик қилмоқда: у ҳозирдаёқ комбайн бункеридан 600 тоннадан кўпроқ пахта тўкди. Тожикистон ССРнинг Матчоҳ районидаги Жданов номли колхоз механизаторларидан Раҳмон Хўжаев ва Сафар Назаровлар агрегатнинг сменалик иш унумини 18 тоннага етказдилар. Хўжаликларда юксак меҳнат унумдорлигига эришаётган бундай миришкорлар оз эмас.

Энг яхши механизаторларнинг муваффақиятлари, илғор колхоз ва совхозларнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, техникани моҳирлик билан қўлланиш ҳосил йиғим-терими муддатларини анча қисқартириш, меҳнат сарфини ва маҳсулот таннархини пасайтириш имконини беради. Аммо машиналардан ҳамма жойда ҳам тўла самара билан фойдаланиляпти деб бўлмайди: баъзи хўжаликларда машиналар фақат бир смена ишлатилмоқда, носозлиги сабабли баъзан бекор туриб қолмоқда. Масалан, Ўзбекистон ва Туркманистон ССРда юзлаб агрегатлар терим бошланишига қадар созлаб қўйилмаган. Уларни тезроқ ишга солиш хўжаликларнинг, «Госкомсельхозтехника» бирлашмаларининг инженерлик хизмати мутахассисларига талабчанликни ошириш, ҳар бир агрегатнинг тайёрлиги ва ундан қандай фойдаланилаётганлиги учун қатъий жавобгарликни белгилаб қўйиш керак.

Деҳқонлар ва уларнинг пахтани қабул қилиб қайта ишлайдиган шериклари ўртасида қалин ҳамкорлик бўлган тақдирдагина «Дала—бункер—тайёрлов пункти» конвейерининг бир маромда ишлашини таъминлаш мумкин. Хом ашёнинг асралиши, унинг сифати кўп жиҳатдан пахта тозалаш саноати корхоналарининг коллективларига боғлиқ. Ҳолбуки, баъзи жойларда ана шу корхоналарнинг аҳволи ташвиш туғдирмоқда. Салкам 120 та тайёрлов пункти ҳалигача қуритиш-тозалаш цехларига эга эмас. Республикаларнинг қишлоқ қурилиши, мелиорация ва сув хўжалиги министрликларига қарашли бўлинмалар, енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлигининг корхоналари шундай цехларни қуриш ва уларни машина-ускуналар билан таъминлашда сусткашлик қилмоқдалар.

Ҳосилни териб олиш учун куз қисқа вақт ажратган. Шу боисдан ҳам кишилар зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Йиғим-терим қатнашчиларига умумий овқатланишни, медицина хизматини, маданий ва маиший хизматни ташкил этиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассисларининг, партия ташкилотларининг энг биринчи бурчидир. Қишлоқ коммунистлари олдида алоҳида вазифа турибди. Улар даладаги оммавий-сиёсий ишни шундай йўлга қўйишлари кераккки, бу иш пахта йиғим-теримида мусобақанинг кенг авж олиб кетишига ёрдам берсин. Пахта териш машиналарининг барча ҳайдовчиларини илғорларнинг тажрибасидан баҳраманд қилиш, пахта теримининг мавсумий нормасини тўла ва ошириб бажаришда ҳар бир агрегатнинг экипажига ёрдам бериш муҳим вазифадир.

Йиғим-теримнинг долзарб палласида келгуси ҳосил тўғрисида ҳам унутмаслик керак. Беш йиллик иккинчи йили планларини белгилай туриб ҳар бир хўжаликнинг резервлари ва имкониятларини яхшироқ ҳисобга олиш, илғорларнинг тажрибасини чуқурроқ ўрганиш зарур. Келгуси йили чигитни қайси майдонларга экишни, уларга ўз вақтида ишлов беришни, ўғит билан таъминлашни, сифатли уруғлик чигит ғамлаб қўйишни, шўр ювиш ва яхоб бериш ишларини ўтказишни ҳозирнинг ўзидаёқ кўзда тутиш лозим. Хуллас, ҳосилдорликнинг ўсишига тезроқ эришмоқ учун ҳамма ишни қилиш керак.

Пахтакорнинг меҳнати қийин ва шарафлидир. Ғўзанинг ҳар бир тупи, ҳар бир чаноғи пахтакорнинг меҳрибон қўлларини кутиб турибди. «Оқ олтин»ни олтин қўллар яратади», деб айтилаётганлиги бежиз эмас. Пахтакор республикаларнинг меҳнаткашлари учун бугунги кунда ҳосилни қисқа муддатларда ва нобуд қилмай териб олишдан, толанинг яхши сифатли бўлишини таъминлашдан, давлатга пахта сотиш юзасидан беш йиллик биринчи йилининг плани ҳамда социалистик мажбуриятларни шараф билан адо этишдан кўра юксакроқ ва олижаноброқ мақсад йўқ.

[«ПРАВДА» газетасининг 9 октябрдаги бош мақоласи].

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика Ҳурмат тахтасига ёзилди:

Ғиждувон райони — район партия комитети секретари ўртоқ Раҳимов, район ижроия комитети раиси ўртоқ Мақсудов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Равшанов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Бўстонов, район суғориш системалари бошқармаси бошлиғи ўртоқ Хусенов, район комсомол комитети секретари ўртоқ Наврўзов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитети раиси ўртоқ Бобомуродов;

Пискент райони — район партия комитети секретари ўртоқ Баҳодиров, район ижроия комитети раиси ўртоқ Халилов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Аҳмедов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Тожимуротов, район суғориш системалари бошқармаси бошлиғи ўртоқ Иброҳимов, район комсомол комитети секретари ўртоқ Акрамов, район қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союз комитети раиси ўртоқ Нуров.

Пахта — Ватанга

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 9 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	3,26	92,33	3,37	98,15
Бухоро	2,73	78,93	3,61	64,62
Сирдарё	3,15	66,05	3,61	71,36
Қашқадарё	2,92	62,25	2,55	43,22
Фарғона	2,00	62,00	2,24	44,66
Наманган	2,10	61,99	2,24	49,38
Жиззах	4,84	60,90	5,33	68,91
Сурхондарё	2,00	57,28	1,78	41,06
Андижон	2,00	49,33	2,12	27,96
Хоразм	2,34	36,58	2,29	21,50
ҚҚАССР	2,24	27,50	1,69	12,55
Самарқанд	2,19	27,27	1,71	10,97
Республика бўйича:	2,54	56,33	2,65	45,76
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Бухоро	2,89	73,61	0,63	50,63*
Наманган	2,40	62,62	—	—
Сурхондарё	2,17	48,45	2,35	34,52
Қашқадарё	1,85	25,88	1,01	6,01
Республика бўйича:	2,14	44,00	1,73	25,42

* Маълумот аниқланган.

Замондошларимиз

МЕХАНИЗАТОР ИБРАТИ

Юксак марраларни кўзлаган бу йигит Зарбдор районидаги «Ленин йўли» совхозининг моҳир механизатори Шукрулло Худойбердиевдир. Кунига 10-12 тоннадан «оқ олтин» териб механизаторлар мусобақасида карвонбошилик қилаётган суворийнинг шу кунгача терган пахтаси 120 тоннадан ошиб кетди.

— Йиғим-теримда ҳал қилувчи дамлар бошланди, — дейди Шукрулло Худойбердиев, — баҳор ташвишлари-ю саратоннинг жазирамасига дош бериб етиштирган ҳосилимизни ўз вақтида охирги граммларигача йиғиб-териб олиш биз чўлқувар дала гвардиячиларининг виждон бурчимиз. Пайкаллардаги мўл ҳосил тақдири механизаторларнинг дақиқалар қадрига етиб, оқилона ишлашига кўп жиҳатдан боғлиқ.

Дарҳақиқат, машиналар парвозига қанот боғлаётган қўриқ Жиззах области пахтакорлари суръатга суръат қўшмоқдалар. Техникага таяниб, теримни юксак уюшқоқлик билан ўтказаётган бригадалар, бўлимлар, хўжаликлар ғалаба рапортларига имзо чекишяпти. Мавсумни ипатовоʼликлар методи асосида ўтказаётган «Ленин йўли» совхози пахтакорлари ҳам зафар маррасини эгалладилар. Она-Ватан хўжалик заршуносларидан 1430 тонна дурдона қабул қилиб олди. Биринчи теримда гектаридан 13 центнердан ҳосил кўтарилди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 64 йиллигини муносиб кутиб олишга бел боғлаган совхоз миришкорлари ҳосилдорликни 20 центнерга етказишга аҳд қилишган. Хўжалик пахтакорларининг ютуғида Шукрулло Худойбердиевдек илғор механизаторларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Суратда: Ш. Худойбердиев.

Б. Юсупов фотоси. (ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ БАЙРАМИ

Ўзбекистон деҳқонлари ва чорвадорлари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари кунини дала ва фермаларда қаҳрамонона меҳнат билан кутиб олмоқдалар. Улар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошириш учун фидокорона меҳнат қилиб, давлатга пахта ва бошқа маҳсулотлар сотиш юзасидан зиммага олинган юксак мажбуриятларни шараф билан бажаришга интилмоқдалар. 9 октябрь куни Тошкентда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги ходимлари кунига бағишланган тантанали йиғилиш ўтказилди. Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. Айтмуротов очди. Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри А. А. Уркинбоев доклад қилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ҳисорак сув омбори қурилишида эришилган муваффақиятлар ва сув омборида 1981 йил вегетацияси учун сув тўплаш билан боғлиқ объектлар муддатидан илгари ишга туширилганлиги учун «Ҳисоракгидрострой» қурилиш бошқармасининг экскаватор машинисти Амир Кабирович **Латипов** ва иш юритувчиси Шоим **Шарипов** ўртоқларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор»** фахрий унвони берилди.

Ҳисорак сув омбори қурилишида алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлардан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлигининг инструктори ўртоқ Чингиз Даудович **Мустақимовга** **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

ҚАРДОШЛАР МУСОБАҚАСИ — ЗАФАРЛАР ГАРОВИ

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Ўзбекистон ССР, Янгийўл районидаги уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан Тожикистон ССР, Турсунзода районидаги Ленин номли колхоз пахтакорларининг анъанавий социалистик мусобақаси пахта йиғим-теримини кучайтиришда муҳим восита бўлмоқда. Куни кеча «Совет Ўзбекистони» махсус мухбири ҳар икки хўжалик раҳбари билан телефон орқали боғланиб, қуйидаги хушхабарни олди.

Ўсарбой ЖЎРАЕВ,
Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз раиси

Биз тожик дўстларимиз билан анъанавий социалистик мусобақани узоқ йиллардан буён давом эттириб келяпмиз ва уни тобора кучайтириб, яхши натижаларга эришяпмиз. Ҳар доим, хусусан пахта йиғим-терими пайтида қилинган ва қилинадиган ишларимиздан бирбиримизни хабардор қилиб турамиз. Колхозимизнинг бу йилги мажбурияти — 5.600 тонна. Шу кунгача давлат тайёрлов пунктига 3.000 тонна юқори сорт пахта топширдик. Кунига йиллик планнинг 4 проценти ва ундан кўпроқ пахта тайёрлаётганимиз ҳақида мусобақадош тожик дўстларимизни хабардор қилдик.

Бу йил машиналарда 3.000 тонна пахта териш учун курашяпмиз. Дефолиацияда бир оз кечикдик. Шунга қарамай механизаторларимиз ҳозиргача бункерлардан 1.500 тонна пахта тўкишди. Энди машиналарни тўла ишга туширдик. Механизаторларимиздан Т. Алдашев, М. Далабоев, М. Абдужабборов, Э. Маҳкамовлар, кўпминг килограммчи Г. Мирзаалиева, Ҳ. Фозилова, М. Нозимбоева, П. Мўлдабоевалар бир кунда бир ярим-икки кунлик графикка тенг пахта териб, байроқдорлик қилмоқдалар. Теримда қатнашаётган 18 «зангори кема» ва 640 теримчининг ҳаммаси кунлик нормани тўла ва ошириб бажаряпти.

Кун сайин қизитилаётган мусобақада А. Биминов, Т. Темиров, О. Маликов, Е. Сарибоевлар бошлиқ бригадалар йиллик планнинг 75—80 проценти миқдорида пахта тайёрлаб олдинда боряпти. Кунлик ўсишда 5—6 процентдан кўрсаткичга эришиляпти. Барча бригадаларимизда юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада мўл ҳосил бор. Энди бутун куч, борлиқ техника воситалари, ёрдамчиларни ҳам пахтани тез ва тоза териб олишга сафарбар этяпмиз. Мавсум охиригача кунлик суръатни 3—4 процентдан камайтирмаймиз.

Ҳурматли мусобақадош дўстлар! Теримда хирмон тақдирини фидокорона меҳнат ҳал қилишини яхши биламиз. Шу сабабли, тобора қисқараётган кунларнинг дақиқалари, соатларидан унумли фойдаланиб, суръатга суръат қўшяпмиз. Сафарбарлик руҳида ўтаётган теримда бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўп пахта тайёрлашга эришяпмиз. Давлатга пилла, дон, мева-сабзавот, полиз ва чорва маҳсулотлари сотиш планлари тўла ҳамда ошириб бажарилмоқда.

Йиллик пахта тайёрлаш планимизни узоғи билан 15 октябрга бажарамиз. Шундан кейин қисқа фурсатда мажбуриятимизни ҳам адо этамиз.

Асқарали МИРЗАЕВ,
Ленин номли колхоз раиси

Пахта йиғим-теримида ҳал қилувчи паллага кирдик. Колхозимиз бўйича 9600 тонна «оқ олтин» тайёрлашимиз керак. Шу кунга қадар 5300 тонна пахта жўнатдик. Далаларимизда 32 та терим машинаси ишлаяпти. «Зангори кема»лар шарофати билан кунига 3 процентдан ошириб пахта тайёрлаяпмиз.

Ҳозир асосан икки масалага эътиборни қаратяпмиз. Аввало, ҳар бир бригадада терим суръатини кескин ошириш, бир кунда камида бир ярим-икки кунлик графикка тенг пахта тайёрлаш; ҳам пахта сортининг юқори бўлишини таъминлаш. Механизаторларимиз, теримчиларимиз, ёрдамчилар — ҳамма шунга даъват этиляпти. Меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Мусобақа дақиқалар сайин кучайтирилаётир. Илғорлар мунтазам рағбатлантирилиб борилмоқда. Бепарволик, ўзибўларчиликка бутунлай барҳам берганмиз.

Қўлга киритилган ютуқлар ва галдаги вазифаларимиздан ўзбекистонлик мусобақадош дўстларимизни хабардор қилиб турибмиз. Куни кеча, мусобақадошимиз — Янгийўл районидаги уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан телефон орқали боғланиб, қўлга киритган ютуқларимизни сўзлаб бердик, навбатдаги ишларни келишиб олдик. Мақсадимиз битта — биз ҳам, мусобақадош дўстларимиз ҳам йиллик пахта тайёрлаш планини 15 октябрга бажарамиз!

Механизаторларимиздан А. Сафоев, М. Мақсудов, К. Сафаров, К. Назаров ва бошқалар кунлик терим графигини икки ҳисса қилиб бажармоқдалар. Ғ. Жалилов, С. Холиқов, Р. Маматқулов, И. Мамажоновлар бошлиқ юқори ҳосилли бригадаларимизда кунига йиллик планнинг тўрт-беш проценти миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Мусобақадош дўстлар!

Куз об-ҳавоси тез-тез ўзгариб турибди. Районимиз территориясида қисқа муддатли ёмғир ёғиб ўтди. Лекин бундан саросимага тушмадик. Асосий кучлардан ташқари қариялар, кўп болали оналар, меҳнат ва уруш ветеранлари, ҳатто мактаб ўқувчилари ҳам этак боғлаб теримга чиқди. Табиат ажратган оз фурсатда катта ҳажмдаги ишларни бажариш ҳамманинг виждон бурчига айланди. Колхозимиз давлатга дон, пилла, полиз, мева, узум, чорва маҳсулотлари сотиш планлари ва мажбуриятларини ҳам муддатидан илгари бажариш учун курашаётганликларини айтиб ўтмоқчиман.

Колхозимиз пахтакорлари олдида яқин кунларда 9600 тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёдга келтиришдек шарафли вазифа турибди. Суръатни ошириш билан бунга сўзсиз эришамиз.

ПАХТАКОРЛАР РАПОРТИ

ҒИЖДУВОН

ҒИЖДУВОН райони пахтакорлари давлатга пландаги 55.600 тонна ўрнига 57 минг тонна «оқ олтин» топшириб, 9 октябрь куни йиллик планни 101 процент адо этдилар.

Йиғиб-териб олинган ялпи ҳосилнинг 12.937 тоннаси уруғлик пахта, 15.200 тоннаси ингичка толали пахтадир. Ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортларга топширилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 36 центнерни ташкил этди.

Район механизаторлари «зангори кема» бункерларидан 33.170 тонна хом ашё бўшатдилар. Машина терими плани 102,6 процент бажарилди.

Эришилган муваффақиятга К. Маркс номли, С. Айний номли, «Коммунизм», «Зарафшон», «Гулистон», Калинин номли, «Ленинизм» колхозлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда гектаридан 40-45 центнердан ҳосил кўтарилди.

Район меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, СССР 60 йиллиги шарафига давлатга яна 23 минг тонна хом ашё топширишга ва ялпи ҳосилни 80 минг тоннага етказишга қарор қилдилар. Район бўйича ҳосилдорлик гектар бошига 55 центнерга, ипак пахта ҳосилдорлиги эса 35 центнерга етказилади.

ПИСКЕНТ

Тошкент областининг ПИСКЕНТ райони заршунослари пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли адо этдилар. Давлатга 42.280 тонна «оқ олтин» топширилди. Ҳосилнинг 36.400 тоннаси ёки 87 проценти машиналар ёрдамида териб олинди.

Териб олинган ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортларга топширилди. 13940 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтарилди.

Планнинг бажарилишига «Гулистон», Тельман номли, «ЎзССР 50 йиллиги», Свердлов номли колхозларнинг пахтакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олинди.

Механизаторлар фидокорлик намуналарини кўрсатишди. У. Қуролов, Х. Қораев, К. Раҳимов, А. Мирзаев, А. Абдувалиев, М. Ҳакимов, Х. Саидов сингари механик-ҳайдовчилар ўзлари бошқарган агрегатлар бункеридан 180-250 тоннадан пахта бўшатдилар.

Район хўжаликлари давлатга дон топшириш планини 140 процент, маккажўхори дони топшириш планини 165 процент, сабзавот топшириш планини 180 процент, ҳўл мева топшириш планини 141 процент, узум топшириш планини 125 процент, пилла топшириш планини 113 процент адо этишди.

Пискент райони пахтакорлари 20 октябрга қадар ялпи ҳосилни 52 минг тоннага етказиш мажбуриятини олишди.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ — ХАБАР ҚИЛАДИ —

ОКТЯБРЬ—ТЕРИМДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

● **9 ОКТЯБРГАЧА РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА 3.289.687 ТОННА, ШУ ЖУМЛАДАН, 162.797 ТОННА ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ. МАШИНАЛАР БУНКЕРИДАН 1.771.023 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» БЎШАТИЛДИ. БИР КУНДА ТЕРИБ ТОПШИРИЛГАН ХОМ АШЁ 148.221 ТОННАНИ ТАШКИЛ ЭТДИ.**

● Жиззах области хўжаликлари бир кунда планнинг қарийб 5 проценти миқдорида хом ашё тайёрлашга эришдилар. Кунлик ўсиш Тошкент ва Сирдарё областларида 3 процентдан ортиқ бўлди.

● **Теримда илғорларга тенглашинг! Октябрь ойининг ҳар бир куни ва соатидан унумли фойдаланайлик!**

ОИЛАВИЙ ЭКИПАЖЛАР

Элликқалъа районидаги «Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» совхозининг Каримбой Реимбоев бошлиқ бригадаси заршуносларининг пахта тайёрлаш йиллик планини ошириб бажаришларида машиналар ҳал қилувчи роль ўйнади. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати Дилором Ҳусаинова ва Отақул Шукруллаевларнинг оилавий экипажи икки машина билан кунига 27-29 тоннадан пахта теришга эришди. Бригадада кунлик ўсиш ҳамон йиллик планнинг 10-12 процентини ташкил этаётир.

КЎПМИНГ-КИЛОГРАММЧИЛАР

Хоразм областида кўпминг-килограммчилар сафи кун сайин кенгаймоқда. Ўтган куни Хива районидаги Крупская номли колхоздан опа-сингил Каримовалар хирмонга 520 килограмм дурдона тўкишди. Улар мавсум бошидан буён 10 тоннадан зиёд пахта тердилар. Уларнинг мажбурияти мавсум охиригача 25 тонна хом ашё териб олиш. Шовот районидаги «Партия XXII съезди» колхозидан Аноргул Давлетова, «Ленинизм» колхозидан Дилором Бобожоновалар кунига 245-260 килограммгача пахта теришмоқда.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ИБРАТИ

Андижон области механизаторларининг социалистик мусобақасига Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхози механик-ҳайдовчилари карвонбошчилик қилишмоқда. Ўтган куни совхоз далаларида 107 машина ишлатилди ва ҳар бир агрегат билан 5,7 тоннадан пахта териб олинди. Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати Мирза Сеулов, Деҳқон Ҳасанов, Рустам Ашуров ва бошқа пешқадам механизаторлар агрегатлар бункеридан ҳар куни 10-12 тоннадан хом ашё бўшатишмоқда.

ҲАШАРЧИЛАР ДАЛАДА

Ўтган куни Сурхондарё области далаларида қарийб 6000 студент ва ўрта махсус ўқув юртларининг ўқувчилари меҳнат қилишди. Улар хирмонга 344 тонна «оқ олтин» тўкдилар.

Ҳозир областда битта совхоз, саккизта бўлим ва 132 бригада социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқда.

ИПАК ПАХТА МЎЛ БЎЛАДИ

Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз меҳнаткашлари Қашқадарё областида биринчи бўлиб ингичка толали пахта тайёрлаш планини адо этдилар. Улар давлатга 600 тонна қимматбаҳо хом ашё топширишди. Колхоз азаматлари яна 200 тонна ипак пахта тайёрлашга қарор қилдилар.

Яккабоғ районидаги «Шарқ юлдузи» колхози, Ғузор районидаги Киров номли совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди.

ЭНГ ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧ

Хатирчи райони механик-ҳайдовчилари областда энг юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Улар бир кунда пахта териш машиналари бункеридан 1.187 тонна хом ашё бўшатдилар.

Ургут райони меҳнаткашлари ҳўл тамаки барги тайёрлаш йиллик планини адо этдилар. Район тамакикорлари давлатга 200 минг тонна маҳсулот топширишди.

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

СССР Фанлар академияси Жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институтининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Япония олимлари делегацияси Тошкентга келди. Делегацияга Токиодаги халқаро муносабатлар институтининг директори, китоб ношири Асахара бошчилик қилмоқда. Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экономика институтида бўлдилар, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятининг активлари билан учрашдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. (ЎзТАГ.)

ПЛАН ВА МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ—МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

ЯЛПИ САФАРБАРЛИК

Районимиз ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослаштирилган. Пахта майдонлари йил сайин кенгайтирилиб, ҳосилдорлик тобора оширилмоқда, биз мамлакатимиз енгил саноатининг бу қимматбаҳо хом ашёга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондиришга муносиб ҳисса қўшиб келяпмиз. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларидан илҳомланган районимиз ингичка толали пахта ижодкорлари бу йил она-Ватанга 53 минг тонна дурдона етказиб беришга қарор қилганлар. Юз берган қийинчиликларни енгиб, мажбуриятимизни зиёди билан бажаришга етадиган миқдорда пахта етиштирдик, йиғим-терим ишларини жадаллик билан олиб боряпмиз.

Ингичка толали пахтанинг меҳнати оғирроқ. Лекин даромади оқ пахтага нисбатан анча кўп. Пахтанинг сорти нечоғли юқори бўлса, даромад янада кўпаяди. Бунга эришмоқнинг бирдан-бир йўли теримни тез ва уюшқоқлик билан ўтказиш, сортнинг юқори бўлишини таъминлашдир. Партия ташкилотларимиз ўз фаолиятларида шунга амал қилмоқдалар, борлиқ имкониятларни теримни иложи борича тезроқ ўтказишга сафарбар этмоқдалар.

Лекин эътироф этишимиз керак, пахта тайёрлашда ўтган йилги кўрсаткичдан анча орқада қоляпмиз. Бунга пахта камлиги, машиналар унумли ишлатилмаганлиги сабаб эмас. Юқорида айтилганидек, пахта кўп, терим машиналари, механизатор кадрлар ҳам етарли. Гап шундаки, агротехника тадбирларини ўтказишда айрим нуқсонларга йўл қўйилди. Бундай ҳол ғўзаларнинг баргини сунъий усулда тўктиришда юз берди. Ундан ташқари ташкилий ишларда ҳам анча камчиликлар содир бўлди. Биз юз берган аҳволни халқимизга ошкора айтдик, партия ташкилотлари муҳокамасига қўйдик, коммунистларнинг таклиф-мулоҳазаларини эшитдик. Ниҳоят, шундай қарорга келдик: йиллик ипак пахта тайёрлаш планини 20 октябрь куни сўзсиз бажарамиз. Шундан кейин тез кундаёқ мажбуриятимизни адо этамиз.

Ҳозир аҳвол қандай? Пахта тайёрлашда илғорлар сафидан ўрин олмоқ, ўтган йиллардаги анъанага мувофиқ бу йил ҳам биринчилардан бўлиб ғалаба рапорти бермоқ учун нималар қилиняпти?

Районимизда умум сафарбарлик давом этяпти. Қўлидан иш келадиган, «оқ олтин» хирмонимизни тезроқ юксалтиришга ҳисса қўша оладиган кишиларнинг ҳаммаси теримга чиқарилди. Уларга имкониятларини ҳисобга олиб кунлик, беш кунлик графиклар берилди. Унинг ижроси мунтазам текшириб борилляпти. Графикларни ортиғи билан бажараётган теримчилар, механизаторлар, ёрдамчиларнинг кўп ва тоза пахта теришдаги тажрибаси кенг кўламда оммалаштириляпти. Шуни айтиш керакки, мавсумда 5—7—10 минг килограмм пахта териш мажбуриятини олган кўпминг килограммчи теримчиларимиз байроқдорлик қиляптилар, уларнинг ҳар бири кунига хирмонга 200—250 килограммдан пахта топширяпти. Зулайҳо Алманова, Рўзигул Каримова, Ойсоат Тошмуродоваларнинг шу кунгача терган пахтаси 6—7 тоннани ташкил этди.

Биз теримчилар меҳнатини юксак қадрлаган ҳолда асосий эътиборни машина теримини авж олдиришга қаратмоқдамиз. Ҳозир машиналарнинг кеча-кундуз бир маромда ишлаши учун барча имкониятлар бор. Ҳамма гап механизаторларимизнинг фидокорлигига, бир кунда бир ярим-икки кунлик графикка тенг пахта териш борасида жонбозлик кўрсатиб ишлашларига боғлиқ бўлиб қолди. Хўжаликларнинг раҳбарлари теримчиларнинг ҳам, ёрдамчиларнинг ҳам, айниқса механизаторларнинг юқори унум билан ишлашлари учун етарли шароитлар яратиб бермоқдалар. Шу кунларда районимиздаги 217 терим машинасининг ҳаммаси ишга туширилди, тўла қувват билан ишлатиляпти.

Донгдор механизатор Жаббор Яллаев ўтган куни машинада 16 тонна ингичка толали пахта териб, яхши натижага эришди. Унинг мавсум бошидан буён бункерлардан тўккан пахтаси 220 тоннадан ошиб кетди. Лекин бу ярим марра. Ж. Яллаев 450 тонна пахта териш мажбуриятини олган, шунга қараб суръатни оширяпти. Эргаш Холиёров, Нормўмин Содиқов, Нормамат Турдиев, Абдусаттор Холиқулов ва бошқа ўнлаб механизаторларимиз кунига 12—15 тоннага етказиб пахта териб, районимизнинг манзилга тезроқ етишига катта ҳисса қўшяпти.

Лекин ўз имкониятлари даражасида пахта термаётган, қимматли вақтини беҳудага ўтказаётган айрим теримчилар, механизаторлар ҳам йўқ эмас. Партия ташкилотларимиз уларга фурсат ғаниматлигини, ҳозиргидай иссиқ кунлар такрорланиши қийинлигини, иш суръатини шунга қараб ошириш зарурлигини тушунтирмоқдалар. Шуниси ҳам диққатга сазоворки, социалистик мусобақа кучайтирилиши, унинг ошкоралиги таъминланиши туфайли кейинги беш кунликда норма бажармовчилар сони кескин камайди, кўпминг килограммчи ва кўп тонначи теримчилар, механизаторлар сони аввалги беш кунликдагига нисбатан 20—25 процент кўпайди. Ҳар бир теримчининг кунлик иш унуми ўртача 15—20 килограмм, ҳар бир машина бункеридан тўкилаётган пахта 3—4 тонна кўпайтирилиши ғалаба манзилини тобора қисқартиряпти, хирмондаги пахта чўғини эса оширяпти.

Район партия комитети вазиятни тўла ҳисобга олиб, кейинги кунларда иккинчи даражали ишлар билан банд бўлган 400 кишини қўшимча пахта теримига сафарбар этди. Пенсия гаштини сураётган қариялар, кўп болали оналар, меҳнат ва уруш ветеранлари ҳам ёппасига теримга отландилар, ҳамма билан бир сафда туриб меҳнат қилмоқдалар.

Кўрилган ана шу тадбирлар туфайли кунига районимиз бўйича йиллик планнинг 3—3,5 проценти миқдорида ингичка толали пахта тайёрланмоқда. Мавсум охиригача шу суръатни сусайтирмаслик, аксинча бутун чоралар билан оширишни халқимиз, партия ташкилотларимиз олдига бош вазифа қилиб қўйдик. Бунга шубҳасиз эришамиз.

«ВЛКСМ 30 йиллиги» совхози кунига тайёрлов пунктига 4,5—5 процентдан фақат юқори сорт пахта жўнатяпти. Бу хўжалик планда белгиланган 11.500 тонна ўрнига 12.500 тонна ипак пахта топширади. 8.500 тонна ипак пахта тайёрлаш учун курашаётган «Қизил Октябрь» колхози, юқори ҳосилли «Партия XXVI съезди» совхози ва бошқа хўжаликларимизда ҳам терим жадаллаштириляпти.

70 центнерчилик ҳаракатининг ташаббускорлари Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Абдуғаффор Хўжаназаров, Ҳасан Мухторовларнинг номи республикамизга машҳур. Улар сафида бораётган Тошбой Хўжамуродов бригадаси ҳам 70 центнерлик хирмонни кўзлаб теримни авж олдиряпти. Бу бригадаларнинг бошлиқлари «Гектаридан 70 центнердан пахта ҳосили олиш билан чекланмаймиз, теримни қизгин давом эттирамиз. Районимиз, областимиз, республикамиз план ва мажбуриятини бажарганда, она-Ватан хазинасига 5 миллион 900 минг тонна «оқ олтин» уйилгандагина пахтакорлик бурчимизни ўтадик дея оламиз» демоқдалар.

Партия ташкилотлари дала меҳнатчилари орасида оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ва идеология ишларини бутун чоралар билан кучайтиряпти. Терим илғорларига кўчма Қизил байроқлар, қимматбаҳо саноат моллари, пул мукофотлари бериляпти. Мусобақага ҳар куни ва ҳар беш кунда якун ясалиб, «Жанговар варақа»лар чиқариляпти, илғорлар шуҳратига байроқлар кўтариляпти.

Районимиз меҳнаткашлари юқори партия ташкилотларининг кўрсатмалари, қимматли маслаҳатларига амал қилиб, теримдаги қолоқликни тугатадилар. Ингичка толали пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган план ва социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этадилар.

Ч. АЛМАТОВ,
Қумқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари.

БИР ЯРИМ ЙИЛЛИК ОЗУҚА

Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозида чорва маҳсулотларини етиштириш тобора кўпайтирилаётир. Хўжалик аъзолари бу муваффақиятга мўл-кўл озуқа жамғариш, айни пайтда чорва молларни қатъий озуқа рациони асосида боқиш туфайли эришмоқдалар.

Хўжалик чорвадорлари съездлар йилида 1,5 йиллик план миқдорида ем-хашак тўплаш мажбуриятини олишган. Озуқа ресурсида беда салмоқли ўрин тутади. Колхознинг 91 гектар майдондаги бедазорларида мўл ҳосил етиштирилди. Экин илғорлар тажрибаси ва мутахассислар маслаҳати асосида парвариш қилинди, оби-тобида суғорилди. Ҳосилни йиғиштириб олиш ҳам яхши ташкил этилди. Натижада беда беш маротаба ўрилди. Ҳар гектар майдондан 220 центнердан жами 2000 тонна сервитамин озуқа олинди.

Беда ўримида ва уни парваришлашда Абдуғани Қаюмов, Турсунбой Нажмиддинов, Омонали Эгамбердиев каби чорва жонкуярлари алоҳида намуна кўрсатиб меҳнат қилишди.

А. ҚОРАБОЕВ,
Наманган области.

Пахтачи районидаги Калинин номли колхоз далаларида мўл ҳосил тўпланди. Ғанимат дамлардан унумли фойдаланаётган хўжалик заршунослари теримда суръатни ошириш билан бир қаторда сортнинг юқори бўлишига эришмоқдалар. Колхоздаги пахта пунктининг ҳосил сифатини текширувчи лаборантаси Ойгул Очилова хурсанд. Чунки колхоздан келтирилган бугунги пахтанинг ҳам сорти юқори. Суратда: Ойгул Очилова топширилган пахта намунасини кўздан кечирмоқда.

И. Ҳасанов фотоси.

БАЙРОҚДОРЛАР

Эл хазинасига 70 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш, ҳосилнинг 40 минг тоннасини «зангори кема»лар билан йиғиштириб олиш Гурлан райони пахтакорларининг қатъий аҳди. Йиғим-теримнинг дастлабки ўн кунлигида область кўчма Қизил байроғини олишга эришган район пахтакорлари пешқадамликни қўлдан бермасликка азми қарор қилганлар.

Район хўжаликларида умумий сафарбарлик эълон қилинган. 17 минг киши этак боғлаб пахта термоқда.

«Коммунизм» колхозида ишга яроқли бутун аҳоли далада. Ҳар бир теримчининг кунлик иш унуми 100 килограммга етяпти. Ленин орденли А. Маткаримов, Г. Ҳайитматов бошлиқ 60 центнерчи бригадаларда кунлик кўрсаткич 4—5 процентни ташкил этмоқда. Ленин номли колхознинг Д. Шомуродов бошлиқ бригадаси қўриқ ерда мўл ҳосил етиштириб, ҳар куни 10 процентдан ошириб пахта топширмоқда.

«Ленинизм» колхозида машина терими намунали ташкил этилган. «Зангори кема»лар хирмонга барака киритмоқда. Ленин орденли Х. Одамбоев бошлиқ 60 центнерчи бригада механизаторлари Л. Матёқубов, Н. Хожиевлар бункерлардан кунига 4—5 тоннадан «оқ олтин» тўкишяпти. «Маданият», Навоий номли, «Коммуна» ва «Қорақалпоғистон» колхозларида ҳам машина терими кун сайин жадаллашиб бормоқда.

— Ҳозирги суръат бизни қониқтирмайди. Пахта тайёрлашда кунлик ўсишни район бўйича 5 процентга етказиш учун бутун куч ва техникани ишга соламиз. Партия ташкилотлари, муваққат партия группалари социалистик мусобақага моҳирлик билан етакчилик қилиб, ташкилотчилик ва сиёсий ишларни ягона мақсадга — юксак маррани тезроқ эгаллашга қаратмоқдалар. Районимиз карвони пешқадамлар сафида зафар манзилига боради, — дейди район партия комитетининг биринчи секретари Ш. Жабборов.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

ТАЖРИБАЛАР ВА ПРОБЛЕМАЛАР

Ўзбекистон телевидениесининг «Қишлоқ хўжалигида тажриба ва проблемалар» туркумидаги кўрсатувлари телетомошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Кўрсатувда республикамиз қишлоқ хўжалигида тўпланган бой тажрибалар оммалаштириляпти, қишлоқ хўжалигининг истиқболини белгилайдиган проблемалар муҳокама қилиняпти. Мазкур рубрика остида «Суғориш ва мелиорация — озиқ-овқат проблемасини ҳал этишнинг асосидир», «Пахтадан юқори ҳосил олишнинг муҳим омиллари», «Чорвачилик — қишлоқда зарбдор фронт», «Меҳнатга ҳақ тўлашнинг нарядсиз системаси» мавзуларидаги кўрсатувларда Бухоро, Хоразм, Сирдарё ва Сурхондарё областларида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш борасида тўпланган тажрибалар оммалаштирилди, область партия, совет ва хўжалик органлари ҳал этаётган актуал проблемалар тилга олинди.

ПАХТА ТОЗАЛОВЧИЛАР ЗАРБДОР ВАХТАДА

ОРОМСИЗ КУНЛАР СУРУРИ

- ДАЛА — БУНКЕР — ПРИЦЕП — ТАЙЁРЛОВ ПУНКТИ
- КОРХОНА ВА ХЎЖАЛИКЛАРНИНГ ЎЗАРО МЕҲНАТ ҲАМКОРЛИГИ
- СИФАТГА ҲАММА ЖАВОБГАР
- МУАММО ҲАЛ ЭТИЛИШИНИ КУТМОҚДА

Ҳар фаслнинг ўзгача кўрки, гўзаллиги, ҳусн-тароватй бор. Кузники эса, айниқса, файзли, бетакрор. Кечагина шода-шода кўм-кўк кўсакларини кўтаролмаган ғўза ниҳоллари бугун оппоқ чаманзор. Деҳқон ороми йўқолган палла. У интиқлик ила ғалвирни сувдан кўтармоқда. Ҳар вақтдагидек пахта тозаловчилар унга мададкор, фикрдош, энг яқин маслаҳатчи. Алимкент пахта тозалаш заводига борганимизда бунинг нақадар ҳаққонийлигига яна бир карра шоҳид бўлдик. Кўзга яққол ташланадиган нарса, энг аввало, корхона ишчи ва хизматчиларининг «оқ олтин» йиғим-терими мавсумига хос зарбдор суръат ва аниқ маромда ишлаётганлигидир. Кўтаринки руҳ, жасорат кўрсатаётган олтин қўлли «оқ олтин» ижодкорларидан ибрат олишга интилиш, уларга тенглашиш мусобақаси ҳар қадамда сезилади. Пахта ортилган трактор поездлари тўхтовсиз қабул қилинмоқда.

Ҳар куни шундай. Эрталаб соат 11 да завод директори Э. Умаровнинг иш столида ҳар бир тайёрлов пункти томонидан қабул қилиб олинган хом ашё миқдори ва сифати тўғрисидаги маълумот тахт туради.

— Заводимизнинг Оққўрғон, Элтамғалидаги ва корхона ўзидаги тайёрлов пунктларида иш уч сменада ташкил қилинган, — дейди Эркин Мўминович. — Мазкур ишлаб чиқариш участкаларининг коллективлари райондаги еттита хўжаликда етиштирилган бебаҳо ҳосилни узлуксиз қабул қилиб олишда жонбозлик кўрсатяптилар.

— Биринчи «қизил карвон» корхонамиз дарвозасидан шу йил 8 сентябрда кириб келган эди, — сўзида давом этди у. — Ҳозиргача 20 минг тоннадан зиёд хом ашё олдик. Бизни энг хурсанд қилаётгани, бу — пахтанинг сифати йилдан-йилга яхшиланаётгани, хом ашёнинг намлик ва ифлосланиш даражаси ГОСТ талабларига буткул жавоб бераётганлигидир.

Ҳосил сифатининг кўтарилиши, тола узунлигининг ошиши ҳамда чигитнинг тўқ бўлишида завод ишчилари ва инженер-техник ходимларининг ҳам катта ҳиссаси бор, дея дадил айтиш керак. Мана, бир неча йиллардирки, пахта тозаловчилар деҳқонлар билан ўзаро меҳнат ҳамкорлиги тўғрисида шартнома тузиб келадилар. Мусобақанинг бундай шакли ажойиб самаралар беряпти. Чунончи, Вотинцев номли колхозни олайлик. Сўнгги пайтларда хўжаликда топширилаётган ҳосил сифати анча ошди, пахтани машинада териб олиш ҳажми кўпайди. Жумладан, ўтган йили жами ҳосилнинг 84 проценти «зангори кема»ларда йиғиштириб олинди. Ҳозир колхоз аъзолари ушбу миқдорни 90 фоизга етказиш учун курашяптилар. Сиз юқоридаги сатрларни ўқиб, бунга пахта тозаловчиларнинг нима алоқаси бор, дейишингиз мумкин. Гап шундаки, корхона мутахассислари шартномага биноан, кўкда баҳор қуёши илиқ нур таратиб, деҳқон тинчлигини бузган дамлардан бошлаб, ерга чигит тушиши биланоқ хўжаликларга отланадилар. Уларнинг ғўза парвариши, дала ишларига оид қимматли маслаҳатлари, ниҳоллар ривожи устидан доимий назоратлари, тола, линт, чигит сифатини янада яхшилаш кўп жиҳатдан пахтакорларга боғлиқлиги тўғрисидаги суҳбатлари турган гап изсиз қолиши мумкин эмас.

— Албатта, қуруқ гап билан кўп нарсага эришиб бўлмаслигини яхши тушунамиз, — суҳбатга қўшилди завод бош инженери Ҳ. Холматов. — Шунинг учун биз хўжаликларга амалий ёрдам беришга биринчи даражали аҳамият беряпмиз. Колхозларга фартуклар, қоп-қанорларни ўз вақтида етказиб бериш, ҳосилни машиналарда териш сифати устидан назорат қилишда фаол қатнашиш, дала—бункер—прицеп — тайёрлов пункти конвейери аниқ ишлаши учун хом ашёнинг тез қабул қилинишини таъминлаш шулар жумласидандир.

Корхона муваффақиятини таъминлаётган омиллар орасида завод ва тайёрлов пунктларида амалга оширилган ташкилий-техникавий тадбирларга алоҳида тўхталиб ўтиш жоиз. Масалан, янги ҳосилни йиғиштириш арафасида 45 та транспортёр, 45 та қабул қилиш — узатиш қурилмаси, барча ғарамлаш майдонлари, қуритиш-тозалаш цехлари тўла-тўкис ремонтдан чиқарилди. Лабораториялар зарур ускуналар билан жиҳозланди. Давлат комиссияси завод тайёргарлигини «аъло»га баҳолади. Яна бир янгилик. Бу йилдан бошлаб, корхона пахтани навли чигит учун тозалашга ҳамда шундай уруғ ишлаб чиқаришга ихтисослашмоқда. Ҳозир уруғли чигит сақланадиган учта омборхона қурилиши жадал суръатларда олиб бориляпти. Бу — «Ташзаготхлопкопром» бирлашмасида шундай йўналишдаги ягона корхона бўлади. Завод ишлаб чиқариш участкаларидаги саранжом-саришталик, кўпгина оғир иш жараёнларининг асосан механизациялаштирилганлиги, ҳар соҳадаги тартиб-интизом ибратга сазовор. Аммо, шоли ичида курмак деганларидек, классификаторлар иш усули ҳамон эскичасига давом этяпти. Классификатор товаршунос хом ашё сифатини аниқлаш мақсадида тележкадаги пахтанинг турли томонидан қўл суқиб, чуқур-чуқур жойидан саккиз марта намуна олиши керак. Тележкалар кеча-ю кундуз бетўхтов келиб туриши назарга олинса, бу иш нақадар оғирлиги ўз-ўзидан аён бўлади-қолади. Мазкур усул кўпинча баҳслар келтириб чиқаради. Яъни, пахта топширувчи, классификатор атайлаб пахтанинг ёмон жойини танлаяпти, деб ўйласа, товаршунос сифатни нотўғри ошириб кўрсатишдан чўчийди. Пахта ҳосилдорлиги ва ҳажми борган сари ошиб бораётган бир пайтда, наҳотки, сифатни аниқловчи механик қурилмани яратишнинг иложи бўлмаса?! Бу масала зудлик билан ҳал этилиши лозим муаммога айландики, Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги ҳамда «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасидаги мутасадди ўртоқлар шу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўришлари керак, деб ҳисоблаймиз.

Алимкент пахта тозалаш заводи коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич йилида 25 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олган. Ҳозир корхонада аҳдга вафо қилиш йўлида бригадалар ва ишчилар ўртасида социалистик мусобақа тобора қизитилмоқда. 2 октябрь куни смена бошлиғи Маҳамаджон Бекмуродов етакчилигидаги 2-бригада азаматлари 34,5 тонна тола, 5 тонна линт ишлаб чиқариб, янги мавсумда рекорд ўрнатдилар.

Биринчи смена охирлаётган пайтда тайёр маҳсулотлар майдончасига Алимкентдаги 46-автокорхонанинг эксплуатация хизмати бошлиғи Раҳим Пирназаров кириб келди. У тола ва линт тойлари ортилаётган юк машиналари ҳайдовчилари билан нималар ҳақидадир узоқ суҳбатлашди. Даврамизга қўшилганида унинг мамнунлиги юз-кўзидан шундоққина билиниб турарди.

— Ўзбекистонда ҳамма пахтакор, дейишлари бежиз эмас, — деди у. — Масалан, биз, транспортчилар тасарруфимиздаги машиналарнинг юк ортиш-тушириш пайтида бирон дақиқа ҳам бекор туриб қолишини истамаймиз. Ҳозир эса долзарб пайт.

Ана, завод дарвозаси ёнида яна пахтали трактор поезди пайдо бўлди. Қарама-қарши томонда эса тайёр маҳсулот юкланган машина кўринди. Ҳайдовчи темир йўл станциясини кўзлаб, тезликни оширди.

Э. ХУЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ҚОҒОЗДА БОР-У, ДАЛАДА ЙЎҚ

Учқўрғон райони меҳнаткашлари съездлар йилида она-Ватанга 65 минг тонна пахта ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Далада пахта йиғим-терими кун сайин қизгин тус олмоқда.

Лекин, далаларда ишлаётганлар учун савдо, маданий-маиший хизмат кўнгилдагидек ташкил этилган эмас. Район матлубот жамияти правлениеси раиси А. Самиевнинг сўзларига қараганда, дала шийпонларида 40 га яқин сотувчисиз дўкон, 10 га яқин автолавкалар пахтакорларга хизмат қилиши кўзда тутилган. Аммо белгиланган бу тадбир жойларда ўз ижросини топмаяпти. Район колхозларида ва совхозларида сотувчисиз дўконлар ва автолавкаларнинг иши пахтакорларнинг талабларига жавоб бермаяпти. Чунончи, «Ленинград» колхозининг Раимжон Ғаниев бошлиқ звеноси дала шийпонида ташкил этилган сотувчисиз дўкон бўш турибди. Унда 50 га яқин ассортиментдаги товарлар бўлиши белгиланган. Лекин бу сотувчисиз дўкондаги товарлар пахтакорларнинг шу кунги талаблари даражасида эмас. Озиқ-овқат магазини мудири Ғуломжон Идрисов билан суҳбатлашганимизда магазинда 60 дан ортиқ ассортиментдаги товарлар бўла туриб, уларни далада ишловчиларга етказиб бериш таъминланмаганлигини тан олди. Райондаги «Андижон» колхозининг Ғофиржон Бойзоқов бошлиқ звеноси шийпонида ҳам бўлдик. Бу ерда ҳам кўчма дўкон ташкил қилиш белгиланган, аммо у қоғозда қолиб кетган. Амалда теримчиларнинг эҳтиёжлари учун зарур товарлар етказиб берилмаган.

Худди шундай аҳволни райондаги «Янгиобод», Ленин номли, «Москва» колхозларининг дала шийпонида ҳам учратиш мумкин. Мазкур хўжаликларнинг пахтакорлари савдо, маданий-маиший хизмат ишининг ночорлигидан баъзан район маркази ва қишлоқ марказидаги савдо тўчкаларига қатнашга мажбур бўлмоқдалар.

Р. ХУДОЙБЕРДИЕВ,
«Наманган ҳақиқати» газетаси ходими.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ҚУВА. «Ленинизм» колхозининг Сами бобо Жалилов бошлиқ 50 центнерчи бригадаси аъзолари йиллик маррага яқинлашиб қолишди. Терим суръати авжида: Мавсумда 15 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилган Ҳимоятхон Ҳасанова, Қизлархон Аҳмедовалар кунига хирмонга 150—170 килограммдан пахта топширмоқдалар. Колхоз меҳнат аҳли 40 центнерлик ҳосил маррасини эгаллашга аҳд қилди.

Б. ХОЛМАТОВ.

* * *

ШАҲРИСАБЗ. Киров номли совхознинг Карим Қудратов бошлиқ бригадаси аъзолари гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар. Райхон Ғаниева, Азизахон Халилова, Озодахон Жамолова сингари ўнлаб чевар теримчилар кунига хирмонга 150—200 килограммдан дурдона топширмоқдалар. Шу хўжаликнинг 60 центнерчи Меликул Жабборов бошлиқ бригадасида ҳам терим тобора қизитиляпти. Роҳилахон Узоқова, Соҳибахон Тўраевалар кунлик графикни икки ҳисса адо этиб, ҳаммага ибрат бўлишяпти.

М. ЭСОНОВ.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ВАЗИЯТИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико МХРП Марказий Комитетининг аъзоси, МХР ташқи ишлар министри М. Дугэрсурэн билан 8 октябрь куни учрашди. М. Дугэрсурэн Нью-Йоркдан ватанига қайтаётиб Москвада тўхтаган эди.

Қардошларча дўстлик ва фикрларнинг тўла бирлиги руҳида ўтган суҳбат чоғида Совет-Монголия муносабатлари масалалари юзасидан, ҳар икки томонни қизиқтирувчи бир қанча халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Иккала томон Совет-Монголия ҳамкорлиги ҳамма соҳаларда муттасил ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этдилар ҳамда Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбалнинг яқинда Қримда бўлган дўстона учрашуви бу ҳамкорликни янада чуқурлаштириш ва такомиллаштиришда белгиловчи аҳамият касб этганлигини таъкидладилар. Улар Совет Россияси билан Халқ Монголияси ўртасида дўстона муносабатлар ўрнатиш тўғрисидаги битимнинг тарихий муҳимлигини айтдилар. Шу йилнинг ноябрь ойида бу битимнинг 60 йиллиги тантана билан нишонланади.

МХР ташқи ишлар министри КПССнинг XXVI съезди қабул қилган ташқи сиёсий программа ва СССР бу программани амалга ошириш йўлида қўяётган конструктив қадамлар замонамизнинг етилган проблемаларини ҳал этиш сари тўғри йўл очиб беради, деб таъкидлади. МХР Совет Иттифоқининг тинчлик тўғрисидаги таклифларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди деди.

Осиёда мустаҳкам тинчликни таъминлаш вазифалари асосида иккала томон Осиёдаги социалистик мамлакатларнинг, шу жумладан, СССР ва МХРнинг халқаро фаолиятида баҳамжиҳатлик тағин ҳам юксалтирилишига кўмаклашиш иштиёқида эканликлари ифода этилди. Совет томони МХРнинг тинчликсевар сиёсати изчиллигини ҳамда МХРП нинг XVIII съездида олға сурилган Осиё ва Тинч океани давлатлари ўртасидаги муносабатларда ўзаро ҳужум қилмаслик ва куч ишлатмаслик тўғрисидаги шартномани ишлаб чиқиш ва тузиш тўғрисидаги таклиф муҳим аҳамиятга эга бўлганлигини қайд этди. Ю. Цеденбалнинг ушбу масала юзасидан юборган мактуби ва Л. И. Брежневнинг шу мактубга жавоби Совет Иттифоқи ва Монголия Халқ Республикаси Осиё қитъасидаги сиёсий вазиятни соғломлаштириш учун мумкин қадар кўп куч-ғайрат сарфлашга бел боғлаганликларини яна бир карра кўрсатди.

БМТ Бош Ассамблеясининг XXXVI сессияси масалалари юзасидан фикрлашиш чоғида Монголия томони БМТда Совет Иттифоқи киритган ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳамда ядро фалокатининг олдини олишга қаратилган таклифларни тамомила қўллаб-қувватлади.

А. А. Громико М. Дугэрсурэн шарафига нонушта зиёфат берди. Зиёфатда қисқа нутқлар сўзланди.

(ТАСС).

СССР ДАВЛАТ БАНКИ 60 ЁШДА

СССР Давлат банкининг олтмиш йиллигига бағишланиб, шу йил 8 октябрь куни Москвада, Союзлар уйининг колонна залида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. И. Бодюл, В. Н. Макеев, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Б. И. Гостев, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари, пойтахт жамоатчилигининг намояндалари, чет эллик меҳмонлар бор эди.

СССР Давлат банки правлениесининг раиси В. С. Алхимов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари СССР кредит-пул системасини ривожлантириш учун, КПСС XXVI съезди белгилаб берган социал-иқтисодий программани амалга ошириш учун бутун куч, тажриба ва билимларимизни сарфлаймиз, деб ишонтирдилар.

Болгария халқ банкининг раиси В. Никифоров, Финляндия банкининг раиси В. Карьялайнен совет шерикларини чет эл савдо-саноат ва молия доиралари намояндалари номидан табрикладилар.

(ТАСС).

РАССОМ ХАНДАСИ

— Хотинжон, ўзинг айтардинг-ку, машина юз теримчининг ишини қилади деб... Ушалардан бири — мана менман-да!

А. Холиқов чизган расм.

АДАБИЁТ САҲИФАСИ

ПАХТАКОР ЖАСОРАТИНИ УЛУҒЛАЙМИЗ!

ШИДДАТ

Бу воқеа бир умр ёдимдам чиқмаса керак. Уни эслаганимда шундай фидойи, шундай садоқатли, шундай мунис ва меҳнаткаш халқимиз борлигидан ич-ичимдан қувониб, бошим осмонга етади! Буни қаранг-ки, ҳамма бир-бирини бағрига босар, табриклашар эди. Бир-икки эмас, уч-тўрт эмас, балки юзлаб одамнинг бир-бирини қучиб табриклаши кишнни ҳайратга солади, албатта. Бу умумхалқ шодиёнасига сабаб — ўтган йил республикамизнинг учинчи марта Ватанимизнинг олий мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланиши эди. Худди шу хушхабар радиодан эълон қилинганда мен Фарғона область Киров районида эдим. Ҳар бир меҳнаткаш бу мукофотни гўё ўзига берилгандек ҳис қилар эди. Чиндан ҳам шундай. Республиканинг юксак пахта хирмонини бунёд этишга ҳамма — етти яшардан етмиш яшаргача бўлган жамики одамлар ўз ҳиссасини қўшади. Агар халқнинг фикри-зикри, мақсад-ўйи, орзу-истаги бир бўлмаса, руҳи, кайфияти бир бўлмаса, бундай улкан зафарларни қўлга киритиш қийин.

Яқинда яна Киров райони меҳнаткашларининг қувончига шерик бўлдим. Район пахтакорлари бир йўла республиканинг 3 та кўчма Қизил байроғини, областнинг 2 та кўчма Қизил байроғини олди. Бу учта байроқнинг бири районга, яна бири Киров номли совхозга, учинчиси «Москва» колхозига берилган. Район меҳнаткашлари 82 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини барпо этиш йўлида эришаётган улкан зафарлари учун тақдирланган эди.

Район меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини бирдай ривожлантиришга шиддат билан киришган. Киров райони республикада пилла етиштиришда ҳам энг илғор районлардан. Бу борадаги йиллик план 129,2 процент, дон тайёрлаш 156,6 процент, сабзавот 109, полиз экинлари 106 процент, ҳўл мева 102 процент миқдорида бажарилди. Азаматлар мўл-кўл «оқ олтин»ни йиғиб-териб олишга ҳам шижоат билан киришди. Съездлар йилида район бўйича ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш кўзда тутилган.

Табиийки, бундай чўнг ҳосил осонликча етиштирилмайди. Чунки бу ерларнинг табиати инжиқ. Деҳқонлар қишда ҳам тинчимайди: ер ҳайдайди, яхоб беради, зовур кавлайди. Шамол ғўза униб чиққанда уни юлиб ёки тўқол қилиб кетади, шўр, қумлоқ ерларга неча бор кетма-кет чигит қадалади. Пайкаллар атрофи қалин дарахтлар билан иҳота қилинади. Ҳатто Киров номли совхозда қумлоқ ерлардаги кўчатни сақлаб қолиш учун махсус плёнкалар ишлатилди. Районда бир суям ҳам ортиқча ер йўқ, уни энига ҳам, бўйига ҳам бирор қарич кенгайтириб бўлмайди. Лекин район меҳнаткашлари деҳқончиликнинг бош йўлидан— ҳосилдорликни ошириш йўлидан бормоқда.

Киров номли совхознинг «Ленинизм» бўлими бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Собиржон ака Холиқовни селекциячи олимлар билан суҳбатлашиб турганда учратдик. Меҳмонлар: «Фикримиз бир ердан чиқди, жуда яхши», дейишди. Суриштириб билсак, суҳбат келгуси йил ҳосили тўғрисида экан. Олимларга у вилтга йўл қўймаслик ва ҳосилдорликни ошириш учун ерларини доим алмашлаб экаётганини, бунинг хосиятини гапириб, ўз мўлжалларини ўртоқлашиб олибди. У бригадир бўлганда (1958 йили) шу ерлардан бор-йўғи 13 центнердан ҳосил олинган. Бу йил кўрсаткични 67 центнерга етказиш, мажбуриятни ҳам 7 ноябрга бажаришга азм қилишган. Чаман-чаман пахталар юқори ҳосилнинг нақд эканлигидан далолат бериб турибди. «Комсомол» бўлимининг бошлиғи, коммунист Юнусали Бойбоев бўлимда ҳар гектар ердан 70 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилганликларини айтди.

Районда пахтачилик илмий асосга қўйилган. Ҳа, улар фан ютуқларидан иложи борича унумли фойдаланишга уринмоқдалар. Киров номли совхоздаги биология лабораториясига кириб, бу ердаги ходимларнинг қилаётган ибратли ишларини кўриб, «тасанно!» дегингиз келади. Улар биологик усулда зараркунандаларни йўқотиш учун гектарига атиги 1 сўм-у 48 тийиндан сарфлашибди. Бу — баҳоси йўқ тадбир.

Ҳамзали Турдиев раҳбарлик қилаётган бу совхознинг ҳамма тармоғи бир хилда ривожланаётгани кишига қувонч бағишлайди. Ўтган йили 2,5 миллион сўм соф фойда олган бу совхозда 8 та ўн йиллик, 6 та саккиз йиллик мактаб мавжуд. Сентябрдан совхоздаги 2,5 минг боғча болаларига бепул овқат берилмоқда.

КПСС XXVI съезди делегати Ҳамзали Турдиевнинг асл касби инженер-ирригаторлик, бироқ у совхозда эришилган ютуқлар-у, режаларини сўзлаганда шоир бўлиб кетади. Хўжаликда ўнта типовой стадион, спорт мактаби бор. Меҳнаткашлар турмуши ҳавас қилгулик!..

Районда ҳамма соҳада юқори кўрсаткичларга эришилаётганлигининг бош сабаби халқнинг моддий-маънавий турмуши ўсганлигидадир. «Москва» колхозидаги музей, унинг биносига ўхшаган бинони республикамизнинг бошқа ерида ҳали кўрганимча йўқ. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор, кекса коммунист Мамаюнус Мадаминов раҳбарлик қилаётган бу хўжалик республикадаги 58 та йирик элита уруғчилиги хўжаликларидан биридир. Колхозда бутун куч 25 октябргача мажбуриятни бажаришга қаратилган, улар гектаридан 50 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Мусобақа илғорлари — ғолиблар учун турли мукофотлар — енгил машинадан тортиб вимпелгача ташкил қилинган. Ҳатто Киров номли, «Партия XX съезди» совхозлари далаларида мукофотлар пайкал бошига қатор териб қўйилганлигини кўрдик.

Ҳа, пахтазорларни кезганингизда қалбингиз қувончга тўлади. Ҳосилни йиғиб-териб олиш учун фидокорона меҳнат қизғин тус олган! Халқимизнинг шиддатли курашини кўриб, республикамизнинг улкан хирмони, албатта, тез фурсатларда бунёд этилишига амин бўласиз. Умумхалқ шодиёнаси бўладиган кун яқин!

Салоҳиддин **МАМАЖОНОВ,**
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

ПАХТАЗОР МУШОИРАСИ

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА

МУҚАДДАС ТУЙҒУ

(СУРХОНДАРЕЛИК ТЕРИМЧИ АЕЛЛАРГА)

На соат жаранги, хўроз овози,
На гўдак йиғиси уйғотди бу кез...
Юракда бир оташ ёнар қиш-ёзи
Сени қуёш каби этган саҳархез.
Уйқу ширин, гоҳо нақ қотиб тошдай,
Дунё борлигини унутмоқ мумкин.
Аммо жонингга тенг азалий бошдан
Бир азиз туйғунг бор, сен доим дуркун.
Дарахтга илинган мисли беланчак,
Қалбингда тебраниб чайқалар ҳамон.
Сенга ором бермас у кундуз-кеча,
Шу билан тириксан, шу билан омон.
Пахтазор чўғида босиб ҳайратни
Чаноқлар бағрига ойдай ботасан.
Тўполондарёдан олиб ғайратни
Оппоқ нур қаърига саҳий отасан.
Нонуштага тайёр иссиқ патиринг,
Билишмас, қай маҳал қорганинг хамир,
Очилмай қолса-де, сурма атиринг,
Чинни остонангдан ҳамюртинг танир,
Ахир сен далада қуёшга ҳамроҳ,
Ой билан дугона қайтарсан уйга.
Нонни тишлаганча мизғийсан ногоҳ,
Ҳордиқ гоҳ алишмас ўрнини куйга...
Яна туйғу сени чорлайди эрта,
Сен — ою, пахталар мисоли юлдуз;
Бир кунда қўлларинг икки минг марта
Чаноқ-ла кўришар, терганингда юз...
Ернинг манглайини силаган кафтинг
Саҳродай тарсиллаб қадоқ бўлар чоғ
Қирққокил эгатдай туташар бахтинг
Лоқайдлик ғаними — туйғунг беадоқ.
Сени шоширади гоҳо табиат:
Савалаб кетаркен ёмғир, жала, дўл,
Иродангку сенга чашмаи қудрат,
Наҳотки англамас офат деган гўл.
Бошингдан қум элар афғон шамоли,
Остин-устун қилиб ўйнайди тўзон.
Кўзингдан яшириб дала жамолин
Заҳил пардасини судрайди хазон.
Гўё сеҳрланган пойингда этик,
Босган изларингдан унар барака,
Сен қанча эгилсанг, шунча хирмон тик,
Қаддин расо тутар ҳар соат, ҳар дам,
Адл қоматлари етганда кўкка
Сени ҳам елкага ортади шараф.
Қувончи чаноқдай тошаркан ўлка,
Олқишлар, нигоҳлар оқар сен тараф.
Чайир бармоқларинг хино рангида
Дашнобод анори — қирмизи яноқ.
Ғолиб қайтганингда пахта жангидан
Пахта эмас энди, бахт тўла қучоқ.
Қаторда турасан ораста, камтар,
Жаҳонга таралади олтининг ёғду
Сени яна ширин хаёлга элтар
Ватан муҳаббати — муқаддас туйғу!

ДЕҲҚОН

Эътибор ОХУНОВА

Азиз деҳқон, Сиз тўшайсиз далаларга оқликлар,
Садаф тўла чаноқларни санайдир нигоҳингиз.
Элу юртим қатори мен тилай Сизга соғлиқлар,
Бир дамгина дилшод этгим келар ҳордиқ чоғингиз.

Сиз келарсиз саҳарларда даладай кенг бағирга,
Йўл-йўлакай тонгларни ҳам, қуёшни ҳам уйғотиб.
Табиат-ку лол. Сиз — дониш тузган чора-тадбирга,
Қўйдингиз-ку жаҳоннинг ҳам юрагини ўйнатиб.

Барака, қут тўкилармиш ечган этигингиздан,
Белбоғингиз учигами тугиб юрарсиз эҳсон.
Битта олтин эҳром — бир бор тўккан этагингиздан,
Букун хирмонингиз — замин, тарозингиз осмон.

Дала — тўлқин, Сиз елкансиз... бу меҳнатлар залворин —
Сўз устига ортмоқ маҳол, кўтаролмас вазн ҳам.
Уммонларни енгган билар, деҳқоннинг кори-борин,
Бугун Сизга хизматдадир қалам, қоғоз, назм ҳам.

Бугун хизматингиздадир ер-у само, халойиқ,
Дуторини олиб йўлда ҳофиз, шоир, мусаввир.

Бастакорлар овoрадир куй излаб Сизга лойиқ,
Рассомнинг мўйқаламида, юрагида шу тасвир.

Шаббода ҳам қарашади Сизнинг юмушингизга,
Офтоб гоҳи қайнатади Сизнинг чойдишингизни.
Ой ҳам қараб қўяр тез-тез терган кумушингизга,
Поёндозин тўшаб кутар уйга қайтишингизни.

Сиз қайтасиз пахтазордан оқшомлари ой билан,
Ўктам қадамларингиздан қайишади она ер.
Туғёнларингизни балки бўлишасиз сой билан,
Шу асонни кўчиради қалам аҳли қилиб шеър.

Чироқ ёнар кечалари, энди бизмас, Сиз шоир,
Хонангизда ўтирасиз, алқар ёниқ орзулар.
Уйларингиз балки пахта, балки севгига доир,
Балки эрта тонналарга қўйилгай тарозулар.

Билмам қадоқ қўлларингиз қачон тутди девонни,
Сўзлашганда келтирдингиз Бобир битган ғазалдан,
Сизга жавоб топа олмай, тошади ҳаяжоним,
Ҳузурингизда хижолат, қолгандирман назардан.

Далалардан келаяпсиз... ҳайратларга тушаман,
Тер босади мени рости салобатларингиздан.
Энди Сиз-ла сўзлашганда мен ҳам ғазал қўшаман,
Таъзим билан ўтгум доим дала — салтанатингиздан.

ЎЗБЕКИСТОН БУ

Ойдин ҲОЖИЕВА

I.

Кузнинг олтин қуши кезар ўлкада,
Оқ пахта — орзулар болу пари бу!
Миллион тонналарни тутган елкада
Она Ўзбекистон далалари бу!

Эгатда ярқирар тоза шудринглар,
Офтобнинг нашъали хуш саҳари бу.
Қўриқларга кўчди қўшиқ, кўринглар,
Она Ўзбекистон далалари бу!

Чойи совиб қолса хирмон бошида,
Кўзига келмаса тунлари уйқу,
Деҳқон сажда қилса меҳнат қошида,
Билинг, Ўзбекистон далалари бу!

Йўлларда оқарган асло қор эмас,
Пахта хирмони у — қуёшга кўзгу.
«Бўл-ҳо, бўл!» тинчимас, карвон узилмас
Она Ўзбекистон далалари бу!

Не йўллар босади бу пахта тойлар,
Дўстлик тилакларин топширган туйғу,
Ватанга тутмоқда қалбини жойлаб,
Она Ўзбекистон далалари бу!

Бармоқлар тафти, бу қизлар кулгуси,
Меҳнатнинг мунаввар лолалари бу!
Жаҳон юрагига қувват бўлгуси
Она Ўзбекистон далалари бу!

II.

«Пахта» дея кўзин очар саҳарлар деҳқон,
Меҳнат билан қайнаб ўтди баҳор-у ёзи.
Чеккасига пахта тақиб жилмайди мезон,
Далаларда эсиб қолди кузнинг аёзи.

Бемаврид бу ёмғир қалбга ёғди-ку ахир,
Парча булут осмонимас, тўсди дилларни.
Ҳар чаноққа манглай тери тўкилган ботир
Оз кўрганми бундай ташвиш тўла йилларни!

Жанговар тонг. Жанговар тун. Шундай манзара:
Майдонларда сурон солар Инсон, Машина.
Хирмонларда пахта гўё олтин шаршара,
Ҳар бир чаноқ меҳнат топган ноёб хазина.

Ўзбекистон далалари қийғос оқ чаман,
Одамлар-ку эгатларда балқиган офтоб.
Тоғдай юксак юракларда юксалар Ватан,
Шу Ватанга деҳқон халқим берар сарҳисоб.

Орзуларнинг тансиқлиги, тўйларнинг файзи,
Хонадонлар иссиқлиги, меҳру оқибат,
Фидойилик, дўстлик бурчи, йигитлар лафзи —
Пахтанинг ҳар толасига нур берган хислат.

Ҳозир бўлинг тушлик чоғи хирмон бошида
Хонандаю навозанда, шоирлар, Сиз ҳам!
Ҳаммадан бир ҳисса бўлсин хирмон чошида,
Жасоратнинг жабҳасига айлансин ўлкам!

Табиат-ку ўз умрининг минг-минг ёзида
Мисқол улуш олтин нисор сарфлаб ҳарорат.
Прометей оловига тенгдир, аслида
Миллион тойлаб олтин туққан буюк Жасорат!

КУЗ

(МАНЗАРА)

Куз.
Кезинар беозор ва жим,
Лавҳалари бордир унинг
шан.
Кечалари ширин тушдайин
Пайкалларни қучади туман.
Боғларни ҳам чулғаб олар у
Ва шивирлар афсунгар сўзин.
Қайлардадир лекин
беуйқу
Уқалайди чироқлар кўзин.

Мирпўлат МИРЗАЕВ.

Далалардаги мўл ҳосил меҳрию, баракали меҳнатдан лабларида табассум, кўзларида нур балқиб турган бу чевар қизлар Яккабоғ районидаги «Ленинизм» колхозининг илғор теримчилари Саломат Холиқова ва Маърифат Маликовадир. Кунига 150-160 килограммдан дурдона тўкаётган чеварларнинг шу кунгача терган пахтаси 5 тоннадан ошиб кетди.
Суратда: А. Холиқова ва М. Маликовалар.

А. Элмирзаев фотоси.

ОҚ ҚАМАЛАК

ПУБЛИЦИСТИКА

ҲАҚИҚАТ ҳавога ўхшайди. Нафас олиб турамиз-у ўзини кўрмаймиз. Бироқ, ундан бир лаҳза бенасиб қолсак, хароб бўлганимиз шу. Биз «оқ олтин» деган сўзни кўп ишлатамиз. Нима бу, шунчаки чиройли ташбеҳми? Пахта олтин бўлса, унинг тиллалиги нимада?

Биз кийган кийимимизда пахта борлигини биламиз, ўзимиз бош қўядиган ёстиқда, ўзимиз ҳордиқ чиқарадиган тўшакда пахта борлигини биламиз. Эҳтимол, меҳмоннинг олдига бир лаган ош қўйиб, «олинг» деб илтифот қилганимизда, мана шу ошимизда ҳам пахта борлигини билармиз. Лекин тобимиз қочиб қолса томирларимизга юбориладиган дармон-дорида пахта борлигини ҳаммамиз ҳам биламизми? Ўғилчамиз илк бор савод чиқариб, «она» деган сўзни ёзаётганида унинг қоғозидагина эмас, сиёҳида ҳам пахта борлигини биламизми? Биз, «Жигули»да сайр қилишни яхши кўрамиз. Бироқ, унинг ғилдирагида пахта борлигини, машина ғилдираги пахтасиз бир қадам ҳам юра олмаслигини биламизми? Ёмғирли куз кечаларида бошимизга бошпана бўлган томнинг шифери пахтадан қилинганини-чи?! Уйимизни безаб турган чиройли жовонлар ҳам ғўзапоядан бўлганини-чи? Мана, 35 йилдан ошдики, тинч осмон тагида яшаяпмиз. Мана шу осойишталик ҳам пахтага боғлиқ экани, мамлакатимизнинг ҳимоя қудратини фазога олиб чиққан космик кемаларнинг ёнилғисигача пахтадан олишганини ҳаммамиз ҳам биламизми? Ниҳоят, яна бир ҳақиқат: бола туғилиши билан пахтадан бўлган матога йўргаклайдилар. Инсонни сўнгги манзилга кузатаётганда ҳам пахтадан тўқилган мато керак бўлади.

Ҳақиқат ҳавога ўхшайди. Ундан нафас олиб турамиз-у ўзини кўрмаймиз. Халқимиз яратаётган пахта хирмонида етмиш икки хил ҳикмат борлигини чуқурроқ ўйлаб кўрсак, пахтакор меҳнати жаҳонда энг олижаноб заҳмат эканини англашимиз қийинмас.

Европаликлар пахтани илк бор 1492 йили Колумб Америкага бориб келганидан кейин кўришган. Шунгача пахта деганда ярми дарахт, ярми қўйга ўхшаш жониворлардан таркиб топган ғаройиб нарсани тасаввур қилишган. Ҳатто шундай тасвирларни чизишган ҳам...

1951 йили Наманган областида археологлар эски қабрни топишди. Қабрда турли уй жиҳозлари билан бирга пахтадан тўқилган арқон ҳам бор эди. Маълум бўлишича бу — икки минг йиллик қабр экан. Бинобарин, Ўрта Осиёда икки минг йилдан буён пахта экилади.

Албатта, пахтадан мато тўқишни, ғўзасидан кунжара олишни, қадим замонлардаёқ билишган. Бироқ, пахтанинг минг бир хислати бизнинг замонамизда аён бўлди. Бир кило пахта толасидан 20 метр духоба олинишини биласизми? Ҳозирги пайтда чарм ўрнини босаётган кирза пахтадан олинишиничи? Ёғочда нари борса 60 фоиз целлюлоза бўлгани ҳолда пахта момиғининг таркибида 90 процент целлюлоза борлигиничи? Бинобарин пахтадан тайёрланган қоғоз энг аъло қоғозлигини ҳаммамиз биламизми? Пахтадан олинган нитроглицерин юрак касалининг давоси эканлигини ҳамма биладими? Худди шу моддадан киноплёнкалар тайёрланишиничи? Ғўзанинг чиқиндисидан олинган кислота мамлакатга қанчалик фойда келтиришини ҳаммамиз биламизми? (Илгари лимон кислотаси қанддан олинар эди. Қанд қаёқда-ю ғўза чиқиндиси қаёқда!) Ниҳоят, пахтамизнинг яна бир хислати шундаки, жаҳондаги ўнларча мамлакатлардаги юзларча саноат корхоналари, ўша корхоналарда меҳнат қилаётган ўн мингларча кишилар бизнинг пахтамизга кўз тикиб туришади.

Модомики, пахтани «оқ олтин» дер эканмиз, мана шу сифатларнинг ҳаммасини қўшиб ҳисоблаймиз. Шу боисдан ҳам пахтакор деганда бугун биз фақат пахта даласида ишлаётган деҳқонни тушунмаймиз. Яқинда «Ташсельмаш» заводининг ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуджон Мўйдинов билан суҳбатлашиб қолдик. Маҳмуджон Туркияга бориб келган экан. Ўша ерда бизнинг терим машиналаримизга жуда ҳавас қилишганини айтиб берди.

Маҳмуджон ўз ҳамкасблари билан пахтакор учун машина яратади. Олимлар эса пахтакорнинг заҳматини осонлаштирадиган йўлларини излашади. Яқинда ВАСХНИЛ мухбир аъзоси, профессор Набижон Назиров ҳам шу ҳақда гапирди. Набижон ака ўз шогирдлари билан АН-402 навини яратиш учун ўн саккиз йил бош қотирган.

— Бу навнинг фазилати шундаки, — дейди у осойишта ишонч билан, — илдизи ер тагига чуқур киради. Вильтга ем бўлмайди. Ёввойи навдан олингани сабабли сувни «ўзи излаб топишга» ҳаракат қилади. Уни кўп суғориш ҳам шарт эмас. Агар агротехника қоидаларига қатъий амал қилинса, ҳосил етилганидан кейин ғўза баргининг 60—80 фоизи ўз-ўзидан тўкилиб кетади.

Қизиқ, пахта масаласи одамларимиз руҳини шу қадар банд қилганки, олимнинг деҳқондан, пахтакорнинг ишчидан, ишчининг олимдан фарқи кам. Бугунги пахтакор олимона фикрлайди. Бугунги олим кирза этик кийиб пахтакор билан далада ойлаб кезади. Оддий деҳқоннинг олимона фикрлашини Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси Қозоқбой Соттибоев мисолида кўриш мумкин. У колхознинг ўз кучи билан биологик лаборатория қурдирган. Саратоннинг сариқ кунларида димиқиб кетган лабораторияда ўтириб кўсак қуртининг кушандаси бўлмиш ҳашаротларни ачиган олма қоқи билан боққан.

— Биологик усул кимёвий усулга қараганда деярли уч марта арзон тушади, — дейди у. — Буни биз ўз тажрибамизда синаб кўрдик. Менга қолса кимёвий дори ишлатишни умуман тақиқлашга минг марта розиман! Бу ерларда самолётдан дори сепилганда ҳатто қушлар ҳам йўқ бўлиб кетган эди. Мана энди қайтиб келишди. Биз фақат бугунги кунни эмас, эртани ҳам ўйлашимиз керак.

ЭРТАНИ ҳам ўйлаш керак. Мана шунинг ўзида ҳам олимона фикр бор-ку, албатта, колхозда биологик усул осонликча қўлланилгани йўқ. Унга қарши турадиганлар ҳам бўлди. Бироқ, барибир эзгулик ғалаба қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида айни шу колхоз мақталгани бежиз эмас.

Пахта ўзидан-ўзи етишмайди. Машинасоз ишчидан тортиб академиккача, сувчидан тортиб обком секретаригача баравар жон куйдириши туфайлигина, фақат шу туфайлигина катта хирмон етилади. Начора, табиат ҳар доим ҳам деҳқонга саховат қилавермайди. Баҳордаги совуқлар, ёздаги дўллар, бўронлар деҳқонга озмунча зарар келтиргани йўқ. Бироқ, ўзбек пахтакори машаққатга энди дуч келаётгани ҳам йўқ. Ҳар йили бир муаммо пайдо бўлади. Мана, ниҳоят, яна бир муаммо рўпарасида турибмиз. Эрта-индин салқин тушадиганга ўхшайди. Демак, иш яна мушкуллашади. Демак, яна кўпроқ заҳмат чекишга тўғри келади. Кейинги йилларда «Тошкент технологияси» деган ибора кўп ишлатиляпти. Нима учун Тошкент планни ҳаммадан олдин бажаради? Нима учун кунига 6 процентдан ошириб пахта терилади? Боиси нима? Нима, Тошкентнинг майдони кўпроқми? Суви ширинроқми? Ери янгими? Йўқ, бир қарич ортиқча майдон ҳам, ортиқча сув ҳам йўқ. Тошкентда ҳам пахта кўп йиллардан буён экилади. Бироқ, тошкентликлар агротехника қоидаларига қатъий амал қилишади. Теримни узлуксиз конвейер усулида йўлга қўйишади.

Яқинда катта бир йиғинда бўлдим. Йиғинда баъзи областларда пахта баргини ўз вақтида тўкишмаганини қаттиқ ранжиб гапиришди. Бунинг боиси шуки, пахтакор ҳали етилмаган ғўзасини қурбон қилгиси келмаган. Шу гапни эшитганимда кўп йиллар илгари рўй берган бир воқеа ёдимга келди. Студентлик пайтида биринчи машқим эълон қилинди. Ўшанда устоз ёзувчилардан бири сўради:

— Чиройли деталлар ишлатишни яхши кўрасизми?

Мен тўғрисини тан олдим:

— Яхши кўраман.

— Бекор қиласиз, — деди устоз ёзувчи. — Одам баъзан битта чиройли деталлни сақлаб қоламан, деб бутун бошли асарининг мазмунини бой бериб қўйганини ўзи ҳам билмай қолади.

Ўша мажлисда бу гапни эслаганимнинг боиси шундаки, баъзи жойлардаги деҳқонлар ҳам нўноқ ёзувчининг аҳволига тушиб қолишган. Битта-иккита хом кўсакни ҳимоя қиламан деб теримни кечиктириб юборишган. Бинобарин ўзларига «иш орттиришган». Албатта, ота учун ҳамма бола бир хил бўлганидек пахтакор учун ҳам кўсакнинг эрта-кечи бўлмайди. Ҳаммасини йиғиб олгиси келади. Лекин баъзан шундай вазият бўладики, катта мақсад учун кичик ниятлардан воз кечишга тўғри келади.

Ўша мажлисда яна бир нарсани эсладим. Ёш бола эдим. Ё учинчи, ё тўртинчи синфда ўқирдим. Бир куни расм муаллимимиз ғалати иш қилди. Камалакнинг етти рангидаги бўёқларни олиб келдида, шошилмасдан бир-бирига аралаштирди. Шунда оппоқ ранг пайдо бўлди. Мен сеҳрлангандек қотиб қолдим. Қизиқ, етти хил рангдан оқ ранг пайдо бўлса?! Оқ рангда камалакнинг ҳамма бўёқлари мужассам бўлишини анча кейин англадим.

БИЗ пахтани «оқ олтин» деймиз. Бироқ, унинг оқ рангида камалакнинг ҳамма ранги мужассам эканини ҳар доим ҳам билавермаймиз. Менга қолса пахтамизнинг етти хил жилосини шундай ифодалаган бўлардим. Пахтанинг биринчи ранги Меҳнат бўлади. Албатта, ҳаммаям меҳнат қилади. Ҳамманинг ҳунарида ўзига яраша қийинчиликлар бор. Лекин пахтакорнинг меҳнати кўпинча машаққат билан қўшилишиб келади. Шу боисдан пахтанинг яна бир рангини Машаққат деб атаган бўлардим. Албатта, машаққат ҳаммага ҳам ёқавермайди. Лекин пахтакорда меҳр бор. Ерга меҳр, ҳунарга меҳр, юртга меҳр... Шунинг учун ҳам пахтанинг яна бир рангини Меҳр деб атагим келади. Пахтакорни ерга, элга меҳр қўйишга ундаган нарса эса унинг бурчи бўлади. Юрт олдидаги, Ватан олдидаги бурчи. Шунинг учун ҳам пахтанинг яна бир рангини Бурч деб атагим келади. Қаҳратон қиш кечалари тиззадан сув кечиб далага яхоб бериш — жасорат. Саратон офтобида тандирдек ёниб ётган дала ичига кириб чопиқ қилиш — жасорат. Кечалари уйқу билмай машинани гуриллатиб пахта териш ҳам жасорат. Бироқ, менга қолса китобини бир чеккага қўйиб пахта тераётган болакайнинг меҳнатини, қизалоқнинг меҳнатини айниқса катта жасорат деб атаган бўлардим. Мабодо мен ҳайкалтарош бўлсам-у, пахтакор жасоратини ифодаловчи ҳайкал яратмоқчи бўлсам, аввало пахтакор боласини ҳайкалини яратган бўлардим. Бинобарин пахтанинг яна бир ранги Жасоратдан иборат. Мана шу тушунчаларнинг ҳаммаси қўшилиб, пахтакорнинг бахтини яратади. Пахтанинг яна бир ранги Бахт десак хато қилмаймиз. Мана шу бахтга эргашиб пахтакорга шараф тушунчаси йўлдош бўлади. Унинг кўксига юлдуз тақиб қўяди. Турмушини чиройли, осойишта қилади. Шундай экан пахтанинг тағин бир рангини Шараф деб атасак хато қилмаймиз.

Ўзбек пахтакори насиҳатга, ундовларга кўп ҳам муҳтож эмас. Йил—ўн икки ой тер тўкиб етиштирган олтинини ҳечам ерда қолдирмайди. Пахтакор дўстимга «Ҳосилни тезроқ йиғиб олайлик!» деб хитоб қилсам, унинг энсасини қотирган бўлур эдим. Пахтакор бировнинг насиҳатисиз ҳам ўз ишини билиб қилади. Бу борада унга куч-қувват тилагим келади, омад тилагим келади.

Ўткир ҲОШИМОВ.

Ўзбекистон вокалистлари муваффақияти

Минскда ўтаётган М. И. Глинка номли ўнинчи Бутуниттифоқ вокалистлар конкурсининг лауреатлари аниқланди. Ушбу ижодий мусобақада Москвадан, Ленинград, мамлакатимиз барча республикаларидан борган қарийб 150 нафар вокалист иштирок этди.

Навоий номли Ўзбекистон ССР давлат академик катта театри, Самарқанд опера ва балет театри, М. Ашрафий номли Тошкент давлат консерваторияси ва А. Н. Островский номли Тошкент театр-рассомчилик институтининг солистларидан иборат 10 нафар ижрочи конкурсда республикамиз номидан вакил бўлиб қатнашдилар.

Самарқандлик хонанда, Тошкент давлат консерваториясининг собиқ талабаси Дилором Еқубова конкурс лауреати унвонига сазовор бўлди. У Гендель, Верди, Пуччини, Римский-Корсаков ва С. Юдаков операларидан ариялар, Глинка ва Ш. Чалаев романслари, ўзбек халқ қўшиқларини ижро этишнинг барча турларида юксак баҳога сазовор бўлди. Унинг хуш овози жюри аъзоларида ҳам, томошабинларда ҳам яхши таассурот қолдирди.

Самарқанд опера ва балет театрининг яна бир солисти — Тошкент консерваториясини яқиндагина тамомлаб чиққан Жумабой Аҳмедов Глинка романсларининг энг яхши ижрочиси совринини олишга муваффақ бўлди. Консерваториянинг тўртинчи курс студенти Ирина Долженко «Надежда» соврини билан мукофотланди. Ушбу мукофот энг истиқболли ёш вокалчига берилади. Тошкент консерваториясининг ўқитувчиси Софья Цой конкурснинг энг яхши концертмейстери дипломига сазовор бўлди.

СССР халқ артисти, Ленин мукофотининг лауреати И. К. Архипова бошчилигидаги атоқли совет ижрочилари, кўпгина республикаларнинг вакиллари (Ўзбекистондан республика халқ артисти, профессор Н. Ҳ. Ҳошимов қатнашмоқда) дан иборат жюри аъзолари ўзбекистонлик қўшиқчилар маҳоратига, ёш вокалчиларни тайёрлаш сифатига яхши баҳо бердилар.

Конкурс 10 октябрда лауреатларнинг катта концерти билан тугайди.

Дунё овози

КОНГРЕСС ОЧИЛДИ

8 октябрь куни Прагада «Тенглик, миллий мустақиллик ва тинчлик» шиори остида Жаҳон хотин-қизлар конгресси очилди. Праганинг маданият саройи биносига 124 мамлакат хотин-қизлар ташкилотларининг бир мингдан ортиқ вакили тўпланди. Совет хотин-қизлар комитети делегациясига комитет раиси В. В. Николаева-Терешкова бошчилик қилмоқда.

Конгресс ишида халқаро ташкилотларнинг, БМТнинг ихтисослаштирилган муассасалари иштирок этмоқдалар. Меҳмонлар орасида Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, Чехословакиянинг бошқа раҳбарлари, Жаҳон Тинчлик Кенгаши президенти Р. Чандра бор.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерацияси президенти Фрида Браун конгрессни оча туриб, бу анжуман хотин-қизлар ҳаракати олдида турган вазифаларинигина эмас, шу билан бирга жаҳондаги барча халқлар олдида турган вазифаларни ҳал этишга катта ҳисса қўшади, деб ишонч билдирди.

Конгресс қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг табрикномасини гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. Табрикномани совет делегацияси бошлиғи ўқиб эшиттирди. (ТАСС).

АМЕРИКА ЭЛЧИСИНИНГ УЙДИРМАЛАРИ

АҚШнинг Япониядаги элчиси М. Мэнсфилд яна Советларга қарши гаплар айтиб, милитаристик даъватлар қилди. У Хоккайдо оролининг Саппоро шаҳридаги Америка марказида журналистлар билан ўтказилган учрашувда «совет хавфи» деган сийқаси чиққан сафсатани яна тилга олиб, тингловчиларни «Шимолдан ҳарбий хавф» бор, деб чўчитди.

Хўш, бу сийқа уйдирмалар Америка дипломатига нима учун керак бўлиб қолди экан? Элчи Япониядан ҳарбий қудратни жадал кўпайтиришни, милитаристик тайёргарликларни кучайтиришни андишасизлик билан талаб қилганида ҳаммаси равшан бўлиб қолди.

Америка элчисининг Совет Иттифоқи чегарасига бевосита яқин жойлашган Хоккайдога сафарини бу ердагилар Японияни ўз ҳарбий бюджетини яна ҳам кўпроқ оширишга ва АҚШнинг Советларга қарши жаҳоншумул стратегиясида иштирок этишини кенгайтиришга мажбур қилиш мақсадида Вашингтоннинг Токиога навбатдаги тазйиқ ўтказиш даврасининг бошланиши деб билмоқдалар.

Бироқ Мэнсфилднинг урушқоқлик руҳидаги даъватларини Хоккайдо жамоатчилиги қувватламади. Хоккайдо аҳолисининг кўпчилиги Совет Иттифоқи билан яхши қўшничилик ва дўстлик муносабатларини ривожлантириш учун курашмоқда.

(ТАСС).

Токио.

МИСРДАГИ ВАЗИЯТ

ҚОҲИРА

А. Садат ўлими муносабати билан чақирилган МАР Халқ мажлиси фавқулодда сессиясининг мажлисида ҳозирги вице-президент Хусни Муборак бир овоздан республика президенти лавозимига номзод қилиб кўрсатилди. Янги президентни сайлаш тўғрисидаги масала юзасидан референдум 13 октябрда бўлади. МЕН агентлигининг хабар қилишича, МАР президенти лавозимини вақтинча ижро этаётган Сўфи Абу Толиб Х. Муборакни Мисрнинг бош министри этиб тайинлади. Илгари А. Садат шу лавозимни эгаллаб турган эди.

ТРИПОЛИ

Ливия революциясининг раҳбари Муамар Каддафи «Миср халқи ва қуролли кучларига» йўллаган номасида Мисрдаги сўнгги воқеалар таслимчиликдан иборат Кэмп-Дэвид битимининг барбод бўлиши МАРнинг шармандалик ва хоинлик сиёсатидан воз кечиш учун имкониятлар яратишини қайд этди. Биз, деди Каддафи, мамлакатда демократия қайта тикланишини, сиёсий маҳбуслар — Носирнинг сафдошлари озод этилишини, генерал С. Аш-Шазли бошчилигидаги сиёсий муҳожирлар қайтиб келишига рухсат берилишини кутамиз.

Ливия, деб таъкидлади Каддафи, Мисрга ва унинг халқига қарши урушмоқчи эмас. Ливия Садат ёпиб қўйган ўз чегараларини Миср гражданлари учун очишга ва ўзининг барча ресурсларини Миср халқи, унинг революцион қуролли кучлари ихтиёрига бериб қўйишга тайёрдир.

Ливия революциясининг раҳбари «муайян кучларни» Мисрнинг ички ишларига аралашувдан ва «Садатнинг барбод бўлган сиёсатини тиклаш» йўлидаги уринишлардан огоҳлантирди. Каддафи айтдики, Судан, АҚШ ва Исроил ғаламисликлар қилган тақдирда «биз Мисрнинг ички ишларига ҳар қандай аралашувга қатъий зарба берамиз».

ДАМАШҚ

Садатнинг ҳалокати унинг сиёсати, унинг «сиёсий йўли» батамом барбод бўлганлигини билдиради. Буни Ғарбдагилар, хусусан АҚШ ва Исроил тушунишлари лозим, деб ёзади «Тишрин» газетаси. Мисрда бирон-бир шахс ёки кишилар группаси Садатнинг йўлини давом эттиришга уриниб кўрадиган бўлса, у собиқ президентнинг қисматига муқаррар дуч келади. Бу, табиийки, Вашингтонни ташвишга солмоқда.

Ҳозир АҚШ Чилида, Сальвадор ва бошқа мамлакатларда беҳаёлик билан қилган ишни бу ерда ҳам қилиши — қўғирчоқ фашист режимини ўрнатиши мумкин. Шу билан бирга, деб уқтиради газета, кейинги кунлардаги воқеалар Миср халқи ҳам, Миср армияси ҳам мамлакатда Вашингтон агенти ҳукмронлик қилишига йўл қўймасликларини кўрсатди.

НЬЮ-ЙОРК

Си-Би-Эс телекомпаниясининг махсус мухбири У. Кронкайт Қоҳирадан қуйидагиларни хабар қилди: шаҳар кўчаларида осойишталик ҳукм сурмоқда, йўловчиларнинг чеҳраларида яқиндагина содир бўлган воқеа муносабати билан қайғудан асар ҳам йўқ. Миср халқи 11 йил муқаддам Носирнинг вафот этганлигини қандай қабул қилганлиги билан шу халқ эндиликда Садатнинг ўлимига, қандай муносабатда бўлаётганлиги ўртасидаги тафовут мени ҳайратда қолдирди. Носирнинг вафоти тўғрисидаги хабар Қоҳирага тарқалганда халқ оммаси кўплаб кўчаларга чиққан эди. Одамлар қайғу-аламдан кўчаларда ўзларини ташлаб фиғон чекишган эди. Ҳозир эса бундай ҳоллар асло кўринмайди. Тўла осойишталик ҳукм сурмоқда.

ВАШИНГТОН

АҚШ маъмурияти Мисрдаги воқеалардан Кэмп-Дэвидда арабларга қарши сепарат битим билан бошланган йўлни давом эттириш учун фойдаланиб қолишга уринмоқда. АҚШ давлат секретари А. Хейг бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида очиқдан-очиқ гапириб, АҚШнинг Яқин Шарқдаги сиёсати «аввалгидек Кэмп-Дэвид битимлари билан белгиланади», деди. Хейгнинг гапларидан шу нарса равшан бўладики, Вашингтон ўз мақсадларига эришиш учун мазкур региондаги мамлакатларга тазйиқ ўтказиш сиёсатини давом эттириш ниятидадир.

(ТАСС).

СПОРТ

ШАХМАТ:

ПАРТИЯ КЕЧИКТИРИЛДИ

Шахмат бўйича жаҳон биринчилиги учун Италиянинг Мерано шаҳрида ўтаётган баҳсда тўртинчи партия кечиктирилди. Бу партияда жаҳон чемпиони Анатолий Карпов оқ доналар билан ўйнади. Қора доналар билан ўйнаган даъвогар В. Корчной 41-марта дона сурди. Худди шу вазиятда ўйин кечиктирилди. Кеча кечқурун ўйин давом эттирилди.

* * *

Республикамиз шахматчилари Ўзбекистон кубоги учун беллашдилар. Кескин спорт курашларига бой бўлган бу баҳсларда «Буревестник» студентлар командаси 26 очко тўплаб республика кубогини қўлга киритди. «Старт» вакиллари иккинчи, спартакчилар учинчи ўринни эгаллашди. Бу беллашувларда спорт мастерларидан Д. Қаюмов, М. Рудерфер, С. Пинчук, Т. Воҳидов ва бошқалар юксак маҳорат кўрсатдилар.

ФУТБОЛ:

НАВБАТДАГИ ДУРАНГ

Мамлакат чемпионатининг биринчи лигасида қатнашаётган командалар навбатдаги учрашувларни ўтказишди. Бунда Жиззахнинг «Бўстон» командаси Ставрополнинг «Динамо» командаси билан учрашди. Кескин ўтган бу ўйинда жиззахликларнинг қўли анча баланд эди. Улар ғалабага бўлган ишончларини йўқотмай, ҳужум қилишди. Лекин ноаниқ тўп тепишлар оқибатида рақиблар дарвозасига бирорта ҳам тўп киритилгани йўқ. Ҳисоб 0:0. Ҳозирча биринчи лигада Харьковнинг «Металлист» командаси 53 очко билан ягона пешқадамлик қилмоқда. Москва темирйўлчиларида 46, Кутаиси торпедочилари ва Никополнинг «Колос» командаларида 45 тадан очко бор.

ФИГУРАЛИ УЧИШ:

ТОШКЕНТЛИКЛАР ЮТУҒИ

Кейинги пайтларда республикамизда фигурали учиш бўйича маҳоратли спортчилар кўплаб тайёрланмоқда. Яқинда Киров шаҳрида ўтказилган мусобақаларда фигурачиларимиз совриндор бўлганликларини хабар қилган эдик. Куни кеча Харьков шаҳрида «Советские профсоюзы» журнали таъсис этган совринлар учун бўлиб ўтган Бутуниттифоқ мусобақаларида ҳам ҳамшаҳарларимиз муваффақиятли қатнашдилар. Жумладан жуфт бўлиб рақс тушишда тошкентлик Марина Никитюк билан Рашид Қодиркаевлар энг кўп балл тўплаб, биринчи бўлдилар.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ОБ-ҲАВОНИ ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ОЛДИНДАН АЙТИБ БЕРИШ МУМКИН

Эстониядаги Ханнусте қишлоғи устида 86 яшар Аугуст Тамм прогнозларида белгиланган аниқ пайтда ёмғир ёғади ва офтоб чиқади. У киши ўз томорқасида ўргимчак ва қўнғиз боқиб юрган бўлса-да, уни ҳеч ким савдои демайди.

«Виру» совхозида муқим мўл ҳосил олиниб келаётганлиги хўжаликнинг собиқ экономисти шу ҳашаротларнинг хатти-ҳаракатларини кузатиши натижалари билан боғлиқ эканлиги ҳаммага маълум. Масалан, ўргимчак ўз уясини қандай тезлик билан тўқиётганлиги яқин бир-икки кун ичида ёмғир ёғадими ёки қурғоқчилик бўладими — шуни билдиради. У метеорологик ахборот тузиш анъанавий усулларидан ҳам фойдаланади. Шуларнинг ҳаммаси биргалашиб унга дала ишларини энг яхши муддатларда ўтказиш вақтини аниқ белгилашида ёрдам беради.

Таллин.

Т. КАЛАНТАР,
ТАСС мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — АБВГДейка. 10.30 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 12.20 — Камалак. 12.50 — Биз БАМни қуряпмиз. 13.30 — Концерт. 14.10 — Спортлото. 14.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 15.20 — Дунё воқеалари. 15.35 — Телефильм. 16.15 — Ҳамдўстлик. 17.15 — Мультфильм. 17.30 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.00 — Концерт. 18.40 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 19.25 — Ёлғондакам касал. Бадиий фильм. 1—2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — Останкино концерт студиясида Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари кунига бағишланган кеча. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.25 — Тонгги почта. 10.55 — Объектив. 11.25 — Фильм-спектакль. 13.30 — Чин қалбдан. 15.15 — Фильм-концерт. 16.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.30 — Оддий воқеа. Бадиий фильм. 19.00 — Музикали киоск. 19.30 — Жасорат. 20.00 — Здоровье. 20.45 — Катталар учун мультфильм. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Рига) — «Спартак».

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ф. Мамадалиев куйлайди. 10.50 — Сўз кетидан сўз келар. 11.10 — Шахмат мактаби. 11.40 — Светофор. 12.40 — Семурғ. Бадиий фильм. 18.20 — Фильм-концерт. 18.50 — Қўшиқ, қўшиқжон. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқ айтган етар муродга. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Кинокўрсатув.

ТОЖИКИСТОН. 16.00 — Душанба кўрсатувлари. 21.30 — Москва. IV-программаси.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Қадрдон пахтакорлар, Сизлар учун. 9.35 — Ёшлик. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Р. Мамадалиев ижросида ўзбек халқ қўшиқлари. 13.00 — Чорвадорлар мусобақалашмоқдалар. 13.30 — Далада ишлаётганлар, Сизлар учун. 14.00 — Баҳористон пахтазорларида. 16.20 — Мен севган қўшиқ. 17.00 — Ёшлик. 18.15 — Партия турмуши: ишлар ва муаммолар. 19.25 — Музикали глобус. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Шанба оқшомида. Концерт. 22.30 — Навоий ва музика. 23.15 — «Навоий ва музика» эшиттиришининг давоми.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/Хда **Олтин девор,** 11/Хда **Келинлар қўзғолони,** 13/Хда **Алмандар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/Хда **Хизматингизга тайёрмиз,** 12/Хда **Дилафрўзга тўрт ошиқ.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва давлат цирки артистларининг гастроллари. Халқаро конкурс лауреати Мансур ТОШМАТОВ иштирок этади** (16, 19.30).

ИЗВЕСТИЯ

ГАЗЕТАСИГА
ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

1982 йил учун обунани бир йилга ва маълум муддатга расмийлаштириш мумкин.

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ва иш ҳамда ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1982 йил учун Марказий ва республика газета ва журналларига

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «СОЮЗПЕЧАТЬ» агентликларида ва алоқа бўлимларида 1 ноябргача қабул қилинади. Обунани каталогда кўрсатилган шартларга биноан хоҳлаган муддатга расмийлаштириш мумкин.

Обунани коллектив равишда ва маълум муддатга расмийлаштириш мумкин.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН" ҲАФТАЛИГИ

12—18 ОКТЯБРЬ

12 ОКТЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Қўшиқларимиз парвози. 11.00 — Зангори шлем. 12.10 — Звёздочет. 12.55 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Меҳнатинг — иқболинг. 16.00 — Концерт. 16.40 — Телестадион. 17.10 — Горчилар, қаердасиз! 17.40 — Халқ оҳанглари. 17.55 — Сиз яратган боғ. 18.25 — Фильм-концерт. 18.55 — Мультфильм. 19.05 — Телефильм. 19.55 — Сўнгги гайдук. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Мўъжизасиз-мўъжизалар.

МОСКВА-IV. Профилактика муносабати билан 12 октябрь душанба куни Марказий телевидение IV-программасининг кўрсатувлари намойиш этилмайди.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Мусобақа — омма ижоди. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Рассом — П. П. Беньков. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Лалварлик овчи. Бадиий фильм. 23.35 — Халқаро аҳвол кундалиги.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Қўғирчоқ фильм. 18.25 — Телефильмлар. 19.30 — Ўқитувчи экрани. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳамиша нур сочиб. 20.30 — Асрнинг буюк қурилишига хизмат қилиб. Видеофильм.

13 ОКТЯБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Бадиий фильм. 11.45 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.45 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.50 — Концерт. 16.45 — Кинопрограмма. 17.35 — Уфқ. 18.35 — Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 20.05 — Тропининлар. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Тропининлар. Бадиий фильм. 2-серия. 23.30 — Дунё воқеалари. 23.45 — Футбол шарҳи.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Заводим-фахрим. 10.05 — 12.05 — Француз тили. 10.35 — 11.35 — Физика. 11.05 — Эллинистик давлатлар санъати. 12.35 — 13.35 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 13.05 — Шахмат мактаби. 14.05 — Азим Саша... 15.00 — Одиссея. 2-кўрсатув. 15.55 — Зоология. 16.20 — Музика. 16.50 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 20.30 — Халқаро панорама. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Чайкалар учиб келаверсин. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 18.20 — Сўз кетидан сўз келар. 18.40 — Фильм-концерт. 19.00 — Ўқувчилар бригадаларида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телетомошабинларнинг саволларига жавоб. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳинд кинофильмларидан қўшиқлар. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Телефильм. 18.30 — Хоккей бўйича СССР чемпионати, «Бинокор» — «Металлург» (Череповец). 20.45 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

14 ОКТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Тропининлар. Бадиий фильм. 1—2-сериялар. 12.50 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Концерт. 16.30 — Қувноқ стартлар. 17.15 — ЯХДРнинг миллий байрамига бағишланган кинопрограмма. 18.00 — Халқ ижодиёти. 18.45 — Биз БАМни қуряпмиз. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.55 — Фан оламида. 20.25 — Қора учбурчак. Кўп серияли бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Спартак». Танаффус пайтида дунё воқеалари.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — 12.05 — Немис тили. 10.35 — 11.35 — Жамиятшунослик. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 12.35 — 13.35 — Умумий биология. 13.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 14.05 — Ҳаёт ва ижод саҳифалари. 14.55 — Табиатшунослик. 15.15 — Беш йиллик — ёшлигим менинг. 2-кўрсатув. 16.00 — География. 16.30 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Қора-Кийикка йўл. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Химия. 12.00 — Реакторга йўл. 12.30 — Химия. 13.00 — Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги. 13.40 — Лалварлик овчи. Бадиий фильм. 18.20 — Тенгдошларнинг ижодидан. 18.50 — Февзи Алиев қўшиқлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Турмуш ва маданият. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Театр шарҳи. 23.40 — Халқаро аҳвол кундалиги.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Тикланиш. Телефильм. 18.40 — Эстетика асослари. 19.50 — Арат қўшиқлари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 21.00 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV-программаси.

15 ОКТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горчилар, қаердасиз! 10.35 — Қора учбурчак. Бадиий фильм. 1-серия. 11.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.40 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Сен қонунни биласанми? 16.30 — Концерт. 17.00 — Мураббий. 17.30 — Рус тили. 18.00 — Ўсмирлар ижоди. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 19.55 — Биргаликда, аҳил оиламиз. 20.25 — Қора учбурчак. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Адабий мерос. Ясная Поляна. 1-фильм. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Ясная Поляна. 2-фильм.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — 12.05 — Испанча сўзлашинг. 10.35 — 11.40 — Ўқув кўрсатуви. 11.00 — Сиз яратган боғ. 11.30 — 16.50 — Илмий-оммабоп фильм. 12.40 — 13.40 — Физика. 13.10 — Лирика. 14.10 — Проза саҳифаларида. 14.55 — Мактаб ва ижод. 15.25 — Менинг тақдирим. Бадиий фильм. 2-серия. 19.30 — Илмий-оммабоп фильм. 19.45 — Ҳамдўстлик. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» — «Динамо» (Тбилиси).

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — Концерт. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 13.30 — Телефильмлар. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Ёшлик. 19.10 — Йиллик план — 7 ноябрга. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод гулшани. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Терговни билимдонлар олиб боради. Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Болалар учун фильм. 18.20 — Сардор. Телефильм. 19.20 — Классик куй саҳифалари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.40 — Китоб дўстлари. 21.10 — Телефильм. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV-программаси.

16 ОКТЯБРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Сизга манзур шеърлар. 10.35 — Қора учбурчак. Бадиий фильм. 2-серия. 11.40 — Фильм-концерт. 12.40 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Ҳаёт ва ижод саҳифалари. 16.45 — Шахмат мактаби. 17.15 — Тажриба якунланганда. 17.45 — Концерт. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Л. А. Фотиева туғилган куннинг 100 йиллигига. 20.00 — Фильм-концерт. 20.20 — Қора учбурчак. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.50 — Концерт.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — 12.05 Инглиз тили. 10.35 — 11.40 — Тарих. 11.00 — Умумий биология. 11.30 — Кама тонглари. 12.40 — 13.40 — Ўқув кўрсатуви. 13.10 — Монументал пропаганданинг ленинча плани. 1-кўрсатув. 14.10 — С. С. Прокофьев музикаси. 14.55 — Қадимий Миср маданияти. 15.25 — География. 15.55 — Ҳаёт ва ижод саҳифалари. 16.45 ва 19.30 — Ҳужжатли фильмлар. 20.50 — Концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Сокол».

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Бизнинг Ералаш. 12.30 — Шимолий дарёлар эртаги. 13.10 — Интернационал шеърият кечаси. 18.20 — Мультфильмлар. 18.55 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Алькоголизмнинг зарари ҳақида телефильм. 20.00 — Дунё воқеалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Терговни билимдонлар олиб боради. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-II 18.10 — Музикали телефильм. 18.40 — Ҳужжатли фильмлар. 19.15 — Пахтакорлар хизматида. 19.45 — Ёғоч ҳунармандлиги. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Советлар мамлакатининг кишилари. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

17 ОКТЯБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.35 — Қора учбурчак. Бадиий фильм. 3-серия. 11.45 — Советлар ва ҳаёт. 12.15 — Камалак. 12.45 — Ғолиблар. 14.25 — Концерт. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 Қисқа метражли бадиий фильмлар. 16.10 — Ҳайвонот оламида. 17.10 — Мультфильмлар. 17.30 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 18.00 — Фридерик Шопен. Телефильм. 19.00 — Терроризм — империализм қуроли. 19.45 — Концерт. 20.15 — Санъат усталари. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.35 — Янгиликлар.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.30 — Тонгги почта. 11.00 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 11.55 — Халқ чолғулари ижрочилари. 12.15 — Олам кинокамера кўзгусида. 13.20 — 1981 йил қўшиқлари. 14.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 15.09 — Фильм спектакль. 17.20 — Музикали киоск. 17.50 — Ҳужжатли фильм. 18.10 — Милиция ёш хизматчилари билан учрашув. 19.40 — Здоровье. 20.25 — Концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 22.05 — Аёлларни эъзозланг. Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.30 — Инсон ва қонун. 11.50 — Музикали телефильм. 12.25 — Телевизион театр. «Миттивой». 1 ва 2-қисмлар. 14.20 — Ўзбекистон спорти. 15.00 — Кинoредакция почтасидан. 18.20 — Юлдузча. 18.50 — Ал-Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчилар пахта далаларида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш — озиқ-овқат программасининг асоси. 22.20 — Аршин-мол-олон. Кинокомедия.

ТОЖИКИСТОН. 18.00 — Душанба кўрсатувлари.

18 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Фильм спектакль. 16.55 — Мультфильм. 17.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.00 — Концерт. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Бугун — озиқ-овқат саноати ходимлари куни. 19.30 — Концерт. 20.10 — Само аравакаши. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Л. Бетховеннинг 9-симфонияси. 23.10 — Ҳужжатли фильм. 23.40 — Янгиликлар.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.30 — АБВГДейка. 11.00 — Камалак. 11.30 — Донти ва Миккининг янги саргузаштлари. Фильм. 12.35 — Биз БАМни қураяпмиз. 13.15 — Концерт. 13.45 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 14.50 — Ёш келин-куёвлар телевизион клуби. 16.05 — Давраси кенг олинг. 17.35 — Илк қувончлар. Бадиий фильм. 7-серия. 19.00 — От спорти бўйича халқаро мусобақа. 19.45 — Ҳужжатли фильмлар. 20.15 — Цирк майдонида. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Аёлларни эъзозланг. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ўйлаб топ. 10.40 — Қўлингни бер, дўстим. Бадиий фильм. 11.45 — Бугун — озиқ-овқат саноати ходимлари куни. 12.10 — Нон ёпиш — гўзал иш. 12.20 — Концерт. 13.10 — Кинопублицист экрани. 13.55 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.35 — Реклама. 17.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» — «Автомобилист» (Свердловск). 19.10 — Қуёш билан диолог. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк, цирк, цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 Концерт.

ҚИРҒИЗИСТОН. 15.30 — Фрунзе кўрсатувлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-53-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.